

نمره برتر

nomrebartar.com

نمره برتر ، یک سایت آموزشی متفاوت

نوع هدف $\left\{ \begin{array}{l} فرعی: هدف‌ها و دل‌بستگی‌های پایان‌پذیر مثل مال و ثروت \\ اصلی: هدف‌های پایان‌ناپذیر و همیشگی مانند خیرخواهی نسبت به دیگران \end{array} \right.$

برترین هدف: عبادت و بندگی خداوند

سوالات مثل

- ۱- تفاسیر هدف چه خطری را در پی دارد؟ **پاسخ:** این خطر را دارد که زندگی خود را به اشتباه صرف نگرانی بکنیم که برای آن کارها خلق شده‌ایم و این گونه سرمایه‌های را از دست بدهیم که امکان به دست آوردن مجدد آن وجود نداشته باشد.
- ۲- چرا می‌گوییم جهان عیب و بی‌هوده آفریده نشده است؟ (چرا این جهان را هدفمند می‌نامیم؟) **پاسخ:** زیرا حلق آنها حتایی حکیم است و هیچ کاری را بی‌هوده انجام نمی‌دهد.
- ۳- قرآن کریم آفرینش جهان را _____ می‌داند. **پاسخ:** حق
- ۴- آیه زیر را ترجمه کنید و مفهوم آن را بیان کنید.
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ. مَا خَلَقْنَا هُنَّ إِلَّا بِالْحَقِّ. **سوره بقره / آیه ۲۸ و ۲۹**
- ۵- **پاسخ:** ترجمه ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم، آنها را جز به حق خلق نکردیم. **مفهوم:** این آیه به خوبی دلالت بر این دارد که جهان آفرینش بی‌هدف نیست و هر موجودی بر اساس برنامه حسابشده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدفی حکیمانه حرکت می‌کند.
- ۶- سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها _____ است. **پاسخ:** خداوند
- ۷- به چه دلیل خداوند سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌هاست؟ **پاسخ:** زیرا که او خود نامحدود است و کمالات و خوبی‌هایش حد و اندازه ندارد هر کمال و خوبی از او نشأت می‌گیرد و در جهان گسترده می‌شود.
- ۸- هدف خلقت انسان چیست؟ **پاسخ:** عبادت و بندگی خداوند
- ۹- آیه زیر را ترجمه کنید و مفهوم آن را بیان کنید.
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِعِبَادَتِي. **سوره بقره / آیه ۲۱**
- ۱۰- **پاسخ:** ترجمه جن و انسان را نیافریدیم مگر اینکه مرا عبادت کنند. **مفهوم:** هدف اصلی انسان و جن در زندگی عبادت و بندگی خداوند است.
- ۱۱- عبادت را تعریف کنید. با ذکر مثال **پاسخ:** هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند و بر اساس مصالح‌های دینی صورت گیرد. عبادت است از خدمت به محرومان گرفته تا آشپزی در آشپزخانه، از طلب علم و دانش گرفته تا خواندن سطره از کتاب و ...

آیه را بر ترجمه کنید و مفهوم آن را بیان کنید.

قُلْ أَصْلَابِي وَمَوَالِي وَمَنْ حَيْوَاتِي وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (النجم / ۱۵۲)

پسند بر همه بگو نمازم. تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهان است
مفهوم کامل ترین تعبیر درباره زندگی به خاطر خدا، تعبیر خود خداوند می باشد. نه تنها انجام همه
اعمال عبادی بلکه حیات و مرگ و تمامی اعمال و احوال زندگی باید برای خداوند باشد.

۱- اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد چه نتایجی در پی خواهد داشت؟
۲- پاسخ: خوشحالی ها و ناراحتی ها، شکست ها و پیروزی ها و بسیاری دیگر از مفاهیم کلیدی زندگی تعریف
عبره بخاطر می کند. شکست دور شدن از خدا و پیروزی، نزدیک شدن به خدا معنا می شود.
۳- اگر هدف و مقصد زندگی خداوند باشد، در آن صورت، چیزی ما را خوشحال می کند که ما را به خدا برساند
و چیزی ما را می کند که از خدا سازد. که پاسخ: از رده دور

۴- افراد زیر چگونه افرادی هستند؟ با مثال ذکر کنید. که پاسخ: می دانند که برخی از هدفها به گونه ای
هستند که هدفهای دیگر را نیز دربردارند و رسیدن به آنها مساوی رسیدن به هدفهای دیگر نیز هست و به
سبب آن که هدف ما برتر و جامع تر باشد، هدفهای بیشتری را درون خود جای می دهد این افراد با انتخاب حیات و
سنگی خدا به عنوان هدف یا یک تبر چند نشان می زنند چون کوهنوردی که در مسیر نزدیک شدن به قله هم
تنفسی خود را تأمین می کنند هم از مناظر زیبای طبیعت لذت می برند و هم استقامت خود را افزایش می دهند.
۵- آیه را بر ترجمه کنید

مَنْ كَانَ يُرِيدِ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنَّا اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ (النجم / ۱۵۴)

که پاسخ: ترجمه هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت هر دو برد خست

فصلنامه تخصصی

۱- نظر شما متناً این اختلافها در انتخاب هدف چیست؟
که پاسخ: هر کس با پیش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می رود. این اختلاف ریشه در نوع اندیشه انسان
دارد اگر کسی چنین بیندیشد که کمک به دیگران ارزشمند است، می کوشد به دیگران کمک کند و ...

اندیشه و تحقیق

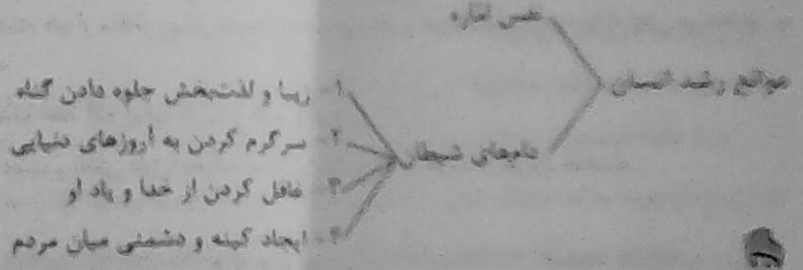
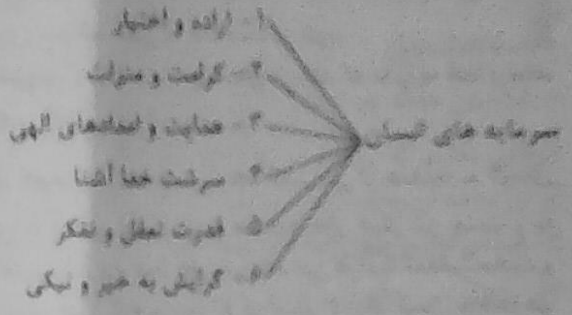
- ۱- تفاوتهایی که در چگونگی رسیدن انسان به هدف، با موجوداتی همچون حیوان و گیاه وجود دارد، بیان کنید.
که پاسخ: اول این که انسان خود باید هدف خلقت خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و به سوی آن گام
بردارد در حالی که گیاهان به صورت طبیعی و جانوران به صورت غریزی به سوی هدف گام برمی دارند.
نوع انسان دارای روحیه ای بی نهایت طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته هایش نه تنها کم نمی شود
بلکه روز به روز افزون می گردد. این انسان بی نهایت طلب، در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است.
هدفهایی که پایان نیابد و تمام نشود در حالی که گیاهان و حیوانات هدفهای محدودی دارند و وقتی به سر
خط رشد و کمال می رسند، متوقف می شوند. چنان که گویی راهشان پایان یافته است.
- ۲- علت انتخاب هدفهای مختلف در بین انسان ها چیست؟ که پاسخ: هر کس با پیش و نگرش خاص خود به
سراغ هدفی می رود. این اختلاف ریشه در نوع اندیشه انسان دارد. اگر کسی چنین بیندیشد که کمک به دیگران
ارزشمند است، می کوشد به دیگران کمک کند و ...

درس ۲

در پرواز

نفس افکاره (نفس فرمان دهنده به بدیها) عاملی درونی که انسانها را برای رسیدن به لذت های زودگرم دنیایی به گناه دعوت می کند.

نفس توانمند (نفس سرزنده) اگر انسان به یکی از گناهان آلوده شود خود را سرورش و ملاحظت می کند در اندیشه جبران برمی آید آن عامل درونی نفس توانم است.

- ۱- _____ و _____ انسان و در نتیجه دستگیری او جز با گام برداشتن به سوی _____ میسر نمی گردد که پاسخ دهند - کمال - عبودیت
- ۲- اولین گام برای حرکت انسان در مسیر عبودیت چیست؟
که پاسخ شناخت انسان پس شناخت سرمایه ها و توانایی ها و استعدادها او و همچنین شناخت موانع حرکت انسان در مسیر عبودیت
- ۳- به چه دلیل می گوئیم خداوند برای انسان جایگاه و پزهای قائل است؟
که پاسخ خدایند تا دادن نعمتهای مادی و معنوی انسان را گرمی داشته و به او کرامت بخشیده و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است. آن چه در آسمانها و زمین است برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی از آنها را در وجود او قرار داده است. همه اینها نشان می دهد خداوند متعال برای انسان در نظام هستی جایگاه و پزهای قائل است
- ۴- عوامل مهم برای حرکت به سوی هدف کدامند؟
که پاسخ ابتدا شناخت انسان و سرمایه هایش سپس بهره گیری از آنها

۵- سرمایه‌های انسان کدامند؟ **پاسخ:** (۱) اراده و اختیار (۲) کرامت و منزلت (۳) هدایت و امدادهای الهی (۴) سرشت خدا آشنا (۵) قدرت تعقل و تفکر (۶) گرایش به خیر و نیکی
۶- آیه زیر را ترجمه کنید و بیان کنید که به کدام یک از سرمایه‌های انسان اشاره دارد؟

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا (الانسان / ۳)

پاسخ: ترجمه: ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود یا ناسپاس
مفهوم: به سرمایه اراده و اختیار انسان اشاره دارد.
۷- گرایش به نیکی‌ها را توضیح دهید.

پاسخ: خداوند متعال شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بی‌زاری از آن را در ما قرار داد، تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم. از این روست که همه ما فضائی چون صداقت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم.
۸- آیه زیر را ترجمه کنید و توضیح دهید که بیانگر چیست؟

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (النفس / ۷ و ۸)

پاسخ: ترجمه: سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آن‌گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد.
مفهوم: به گرایش انسان به خیر و نیکی اشاره دارد.
۹- نفس لوامه را تعریف کنید.

پاسخ: گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران برآید قرآن کریم، عامل درونی این حالت را «نفس لوامه» یعنی نفس سرزنشگر نامیده و به آن سوگند خورده است.

۱۰- نفس لوامه یعنی نفس **پاسخ:** سرزنشگر
۱۱- آیه زیر را ترجمه و مفهومش را بیان کنید.

وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ (البقره / ۲)

پاسخ: ترجمه: و سوگند به نفس ملامت کننده
مفهوم: نفس لوامه را بتوان سرزنشگر درونی انسان به هنگام ارتکاب گناه و آلودگی معرفی کرده است.

۱۲- موانع رسیدن انسان به هدفش کدامند؟ **پاسخ:** (۱) نفس اماره (۲) شیطان

۱۳- نفس اماره را تعریف کنید.

پاسخ: عامل درونی که انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد. میل سرکشی که در درون انسان طغیان می‌کند و وی را به گناه فرا می‌خواند نفس اماره یعنی فرمان دهنده به بدی‌ها نامیده می‌شود.

۱۴- امام علی (ع) در رابطه با نفس اماره چه می‌فرماید؟

پاسخ: دشمن‌ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون تو است.

۱۵- شیطان روز قیامت به اهل جهنم چه می گوید؟

پاسخ: خداوند به شما وعده حق داد، اما من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم البته من تسلطی نداشتم، فقط شما را به گناه دعوت کردم. این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید. اگر سرزنش کنید نه مرا، نه من می توانم به شما کمکی کنم و نه شما می توانید مرا نجات دهید.

۱۶- راه های فریب شیطان را بیان کنید.

پاسخ: ۱) غافل کردن از خدا و یاد او ۲) زیبا و لذت بخش جلوه دادن گناه ۳) سرگرم کردن به سراب گونه دنیا ۴) ایجاد کینه و دشمنی میان مردم

۱۷- رسول خدا (ص) در رابطه انسان های گمراه شده توسط شیطان چه می فرماید؟

پاسخ: خداوند به چنین انسانی خطاب می کند: من به خاطر تو شیطان را طرد کردم، اما تو او را دوست گرفتی و به اطاعت او درآمدی؟

۱۸- امام عصر (عج) راه شکست شیطان را چه چیزی بیان می کند؟

پاسخ: هیچ چیز مانند نماز بینی شیطان را به خاک نمی مالد.

تذکره و تحقیق

۱- سرمایه های انسان که او را بر سایر موجودات برتری می دهد، کدام اند؟

پاسخ: ۱) اراده و اختیار ۲) کرامت ویژه و منزلت ۳) سرشت خدا آشنا ۴) قدرت تفکر و تعقل ۵) گرایش خیر و نیکی ۶) هدایت و امدادهای الهی

۲- آیا وجود شیطان مانع اختیار و اراده ما در تصمیم گیری ها می شود؟

پاسخ: خیر، کار او وسوسه کردن و فریب دادن است و جز این، راه نفوذ دیگری در ما ندارد این خود هستیم که به او اجازه وسوسه می دهیم یا راه فریب را بر او می بندیم.

درس ۳

خود دقیقی

بعد جسمانی
وجود انسان
بعد روحانی

- ویژگی های بعد جسمانی انسان
- ۱- مانند سایر اجسام و مواد تجزیه و تحلیل می پذیرد.
 - ۲- سرانجام فرسوده و متلاشی می گردد.
 - ۳- به مکان و زمان نیازمند و محدود است.

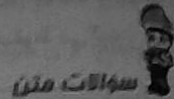
- ویژگی های بعد روحانی انسان
- ۱- تجزیه و تحلیل نمی پذیرد.
 - ۲- متلاشی نمی شود.
 - ۳- بعد از مرگ بدن، باقی می ماند و به حیات خود ادامه می دهد.

دلایل وجود بُعد روحانی ثابت بودن «خود»
رؤیای صادق

چرا رؤیاهای صادق را نمی توان به بُعد مادی نسبت داد؟
۱- انسان از زمان حال خود خارج می شود
۲- انسان از مکان خود خارج می شود.

چرا شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او نیست؟
۱- اگر وابسته به جسم او باشد باید در دوران عمر بارها عوض شود
۲- با گذشت طول عمر، کارهای خوب یا بد سالیان گذشته را به «من» نسبت می دهد.

سوالات هفتاد

۱- ویژگی های وجود انسان را بیان کنید.

پاسخ: الف) بُعد مادی و جسمانی تجزیه و تحلیل می پذیرد، فرسوده و متلاشی می گردد و به مکان و زمان نیازمند و محدود است.

ب) بُعد روحانی تجزیه و تحلیل نمی پذیرد، متلاشی نمی شود و بعد از مرگ باقی می ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی دهد.

۲- ثابت بودن خود وابسته به کدام بعد است؟ چرا؟

پاسخ: بُعد روحانی، اگر شخصیت یا (من) انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. در صورتی که چنین نیست هر کس این را در خود می یابد که کس دیگری جایگزین او نشده است و او همواره خودش بوده است؛ و اگر کارهایی خوب یا بد، در طول سالیان گذشته انجام داده، همه این کارها را به همین «خود» نسبت می دهد و «خود» را عامل آن کارها می داند.

صفحه ۳۷ کتاب درسی

چرا نمی توان این خود ثابت را از ویژگی های بُعد جسمانی دانست؟

پاسخ: چون حقیقت وجود ما یعنی «خود حقیقی ما» هیچ گاه به چیز دیگری تبدیل نمی شود و ما از ابتدای زندگی تا زمان مرگ همان خودمان هستیم. این عدم تغییر و ثبات نشان دهنده آن است که این خود حقیقی از جنس ماده نیست.

صفحه ۷۱ کتاب درسی

چرا نمی توانیم رؤیاهای صادق را به بُعد مادی و جسمانی خود نسبت دهیم؟ مگر بُعد جسمانی ما چه ویژگی هایی دارد که نمی تواند منشأ این قبیل خوابها باشد؟

پاسخ: هر موجود جسمانی در زمان و مکان خاص قرار دارد و نمی تواند همزمان در دو جا یا دو زمان مختلف حاضر باشد، اما در رؤیاهای صادق می بینیم که یک شخص که مثلاً در زمان «الف» زندگی می کند در خواب به زمان «ب» رفته است و این عمل از عهده جسم ساخته نیست، پس مربوط به بُعد روحی است.

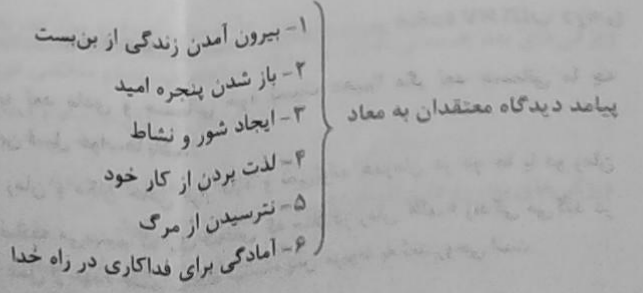
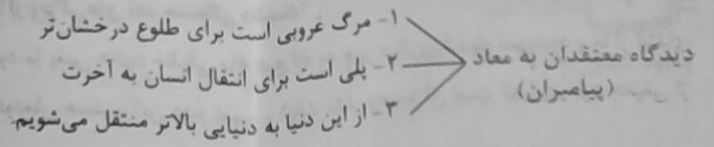
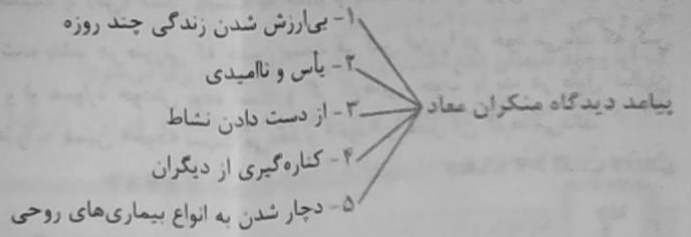
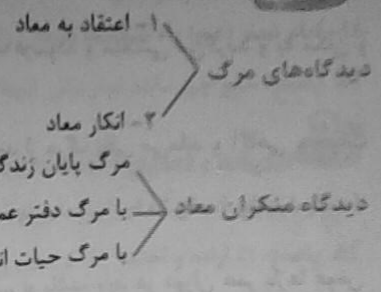
ادبیه و تعلیم

۱- منظور از خود حقیقی چیست؟ این خود چه ویژگی‌هایی دارد؟

پاسخ: خود حقیقی همان «روح الهی انسان» است. حقیقی زنده و آگاه که پس از مرگ انسان به سبب سبب به عالم آخرت منتقل می‌شود و پاسخگویی عملکرد انسان است که خود حقیقی همان حقیقت است. پایداری است که در طول زندگی همراه ماست و باعث ثبات شخصیت و هویت شخصی می‌شود. این بعد به توانایی انتخاب و تصمیم‌گیری می‌دهد. به دنبال کمالات نامحدود است و توانایی درک واقعیات و تفکر و اندیشه به ما می‌بخشد. همین بعد است که فضیلت‌ها و رذیلت‌های اخلاقی را کسب می‌کند و اگر به فضیلت‌ها اکتفا شد، مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می‌شود و اگر به رذیلت‌ها تن داد، تا اعماق جهنم سقوط می‌کند.

درس ۴

پنجره‌ای به روشنائی

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
کار
۸
نخوا
۹
جهان
شود

سؤالات متن

۱- انسان‌ها در برخورد با مرگ چه دیدگاه‌هایی دارند؟ **کلمه پاسخ:** (۱) اعتقاد به معاد (۲) انکار معاد

۲- دیدگاه پیامبران در رابطه با مرگ چیست؟ **کلمه پاسخ:** مرگ را پایان دفتر زندگی نمی‌پندارند بلکه آن را فروبی برای جسم و تن انسان و طلوعی درخشان‌تر برای روح انسان می‌دانند. یا پلی به حساب می‌آورند که آدمی را از یک مرحله هستی (دنیا) به هستی بالاتر (آخرت) منتقل می‌کند.

۳- رسول خدا در رابطه با مرگ چه می‌فرماید؟

کلمه پاسخ: برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.

۴- از دیدگاه رسول خدا (ص) باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی‌اند؟

کلمه پاسخ: آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.

۵- حدیث زیر را معنی کنید و مفهومش را بیان کنید.

النَّاسُ نِيَامٌ، فَأَذَا مَاتُوا، انْتَبَهُوا

کلمه پاسخ: ترجمه: مردم [در این دنیا] در خوابند، هنگامی که بمیرند، بیدار می‌شوند.

مفهوم: زندگی دنیوی همچون خوابی کوتاه و گذراست و زندگی حقیقی در جهان دیگر معنا می‌یابد.

۶- آیه زیر را ترجمه و مفهومش را بیان کنید.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْخَيْرَاتُ لَأُولَئِكَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ / ۶۴

کلمه پاسخ: ترجمه: این زندگی دنیا چیزی جز سرگرمی و بازی نیست و در سرای آخرت زندگی حقیقی است اگر می‌دانستند.

مفهوم: کم ارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت.

۷- پیامدهای اعتقاد به معاد را بیان کنید.

کلمه پاسخ: (۱) بیرون آمدن زندگی از بن‌بست (۲) باز شدن پنجره امید (۳) ایجاد شور و نشاط (۴) لذت بردن از کار خود (۵) ترسیدن از مرگ (۶) آمادگی برای فداکاری در راه خدا

۸- آیه زیر را ترجمه کنید.

مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ / ۶۹

کلمه پاسخ: ترجمه: هر کس به خدا و جهان آخرت ایمان آورد، و عمل صالح انجام دهد پس ترسی بر آنان نخواهد بود، و آنان غمگین نمی‌شوند.

۹- از نظر انسان معتقد به معاد جزا و پاداش چگونه است؟ **کلمه پاسخ:** می‌داند که هیچ یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند، حتی اگر آن کارها به چشم کسی نیاید و نیز اطمینان دارد که اگر در این مسیر ظلمی به او

سود و نتواند داد خود را از ظالمان بستاند، قطعاً در جهان دیگری خداوند آنها را به سزای اعمالشان خواهد رساند.

دین و زندگی (۱)

۱- چرا برخی از افراد چندان برای آن حساسیت ندارند؟
۲- آیا توجه به امر دنیا را معبود و خداست که تعاونی با آن است؟

۱- به آثار و زندگی می‌اندیشیدند؟
۲- پاسخ دگر... آن از نظر دوستل می‌خواهد و همه آن لذت او خلق شده سرچشمه می‌گیرد راضی نمی‌شوند و علاقه‌مندند ولی خدایی دارند به بی انسان کمالاً خود را توسط ۵۰ تا تک و من از این دنیای هسته شمام احسا

فانون عقل و حسر پیامبران
استدلال‌های فر

۱۰- مرگ برای کسانی ناگوار و است که زندگی را با آن مواجه می‌شوند.

۱۱- اعتقاد به معاد چگونه موجب هموار شدن راه انسان‌ها می‌شود؟

مرحله عالی آن برسد و آن گاه که حیات این دنیا چیزی جز رنگ و لذت نباشد، و فداکاری در راه خدا باشد. انسان‌ها به استقبال شهادت بروند و با شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را هموار کنند.

۱۲- امام حسین (ع) در رابطه با شهادت چه فرمودند؟
۱۳- امام حسین (ع) در رابطه با مرگ خطاب به یارانش چه فرمود؟

۱۴- دیدگاه منکران معاد را بیان کنید.

۱۵- آیه زیر را ترجمه کنید.

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كَانُوا يَنْظُرُونَ

۱۶- پیامدهای انکار معاد را بیان کنید.

دیگران ۱۵ دچار شدن به انواع بیماری‌های روحی

۱۷- آیا گروهی که راه بی‌توجهی و غفلت از مرگ را پیش می‌گیرند، شیوه درستی را انتخاب کرده‌اند؟ چرا؟

خواهد افتاد، فرار کرد، زیرا فرار از آن معنا ندارد، فرار از مرگ در اصل به سوی آن رفتن است. فرار از مرگ سبب می‌شود که انسان خودش را برای آن آماده نکند و در وقت مواجهه با مرگ زایل نشود. یک زین دانی که قابل جبران نیست.

۱- چرا برخی از افراد با اینکه بیان می‌کنند آخرت را قبول دارند و از لحاظ فکری آن را پذیرفته‌اند، تلاش چندانی برای آن جهان نمی‌کنند، و در زندگی خود به گونه‌ای عمل می‌کنند که گویی آخرتی در پیش نیست؟ پاسخ: این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تسخیل نشده است. این افراد به دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند و از این رو، زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران ندارد.

۲- آیا توجه به آخرت، لزوماً بی‌توجهی به دنیا و عقب ماندگی را بی‌نماید؟

پاسخ: نه تنها سبب عقب ماندگی نیست بلکه موجب تصحیح زندگی و در پیش گرفتن اخلاق الهی است.

پیشنهاد

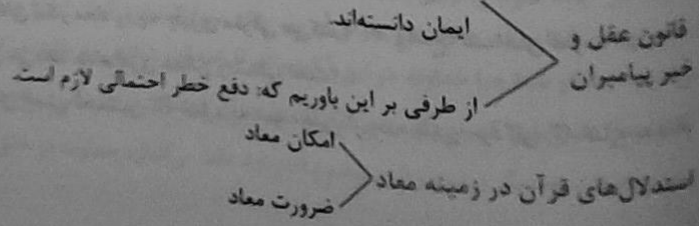
۱- به آثار و زندگی یکی از شهدای دفاع مقدس مراجعه کنید و بسید که آنان درباره زندگی و مرگ چگونه می‌اندیشیدند؟ انگیزه شهادت‌طلبی آنها چه بود؟

پاسخ: دکتر مصطفی چمران در فرآزی از نوشته‌های خود دیدگاه خود را به خوبی ترسیم می‌کند که قسمتی از آن از نظر دوستان می‌گذرد: «انسان مخلوق عجیبی است از وقتی که چشم به دنیا می‌گشاید همه دنیا را برای خود می‌خواهد و همه اموال و آرزویش بر محور «من و خود» است تصور می‌کند که همه چیز دنیا برای رضایت او و تأمین لذت او خلق شده است و این همه خودخواهی، کینه و جفا و آتش‌افروزی‌ها، غرورها، سرکشی‌ها و خونریزی‌ها از اینجا سرچشمه می‌گیرد ولی در این میان کسانی هستند که عمق دینشان با دیگران متفاوت است و به لذت ملای دنیا راضی نمی‌شوند و به مال و منال و اولاد دلیسگی ندارند و کلاً اسیر دنیا نمی‌شوند ولی به «خود و من» نیز علاقه‌مندند ولی «من» آن‌ها بسیار والا مقام است هیچگاه آن را سرگرم و بزرجه دنیا نمی‌کنند آرزوهای آسمانی و خدایی دارند. به بی‌نهایت و ابدیت اتصال دارند و این آدم با دنیا واقع کرده و خود را به خدا می‌سپارند و اینجاست که انسان کاملاً خود را به خدا می‌دهد و از «من» خود می‌گذرد در نبرد معروف سوسنگرد در ۵۹/۸/۲۶ هنگلی که توسط ۵۰ تانک و صدها نفر کماندوی دشمن محاصره شده بودم چنین حالتی برای من پیش آمد ای خدای بزرگ من از این دنیای درون می‌گذرم از اختلافات، از نظاهرات و خودنمایی‌ها، غرورها و خودخواهی‌ها، دروغ‌ها و تهمت‌ها خسته شدم احساس می‌کنم که این جهان جای من نیست آنچه دیگران را خوشحال می‌کند مرا سودی ندارد»

آینده روشن

درس ۵

همه پیامبران پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده و آن را لازم

پیدایش انسان‌های نخستین

زنده شدن مردگان

نظام مرگ و زندگی طبیعی

حکمت الهی

عدل الهی

حقیقت وجود انسان روح است و پس از مرگ از بین نمی‌رود

امکان آفرینش مجدد جسم برای پیوستن به روح در آخرت وجود دارد

سوالات علمی

۱- بیایم آن را ببینیم که تنها امکان وجود جهان را می‌گرداند بلکه با ... مختلف وجود می‌داشتند که پاسخ تورات - استدلال‌های - ضروری

۲- دفع خطر احتمالی ... است که پاسخ لازم

۳- در رابطه با اهمیت معاد توضیح دهید که پاسخ بیایم آن را ببینیم که تنها امکان وجود جهان را می‌گرداند بلکه با ... مختلف وجود می‌داشتند که پاسخ تورات - استدلال‌های - ضروری

۴- بیایم آن را ببینیم که چگونه می‌تواند که خدا دانسته‌اند؟ که پاسخ ایزد به آخرت

۵- آیه زیر را ترجمه کنید و مفهومش را بیان کنید.

أَلَمْ يَلْمِزْ أُمَّةً مِّنْ أُمَّةٍ لِّمَن ذَرَعُوا آلَهُم مَّغْرِبًا وَقَدِ احْتَمَبُوهُ يَوْمَ تَأْتِي السَّحَابُ مَطَرًا بَارِكًا فِيهَا لِمَن شَاءَ مِنكُمْ فِيهَا

که پاسخ ترجمه خداوند کسی است که هیچ خدایی جز او نیست او قطعاً شما را در روز قیامت جمع خواهد کرد که شکی در [وقوع] آن نیست و چه کسی در سخن از خدا راستگوتر است؟ مفهوم: تأکید بر بی‌شک بودن به معاد

۶- استدلال‌های قرآن در زمینه معاد به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ نام ببرید.

که پاسخ الف) امکان معاد ب) ضرورت معاد

۷- بعد بودن چیزی برای آسمان هرگز دلیل بر ... بودن آن نیست که پاسخ غیر ممکن

۸- قرآن کریم یکی از انگیزه‌های انکار معاد را چه چیزی معرفی می‌کند؟ که پاسخ: نشناختن قدرت خدا

۹- چه دلایل و شواهدی نشان می‌دهد معاد امری ممکن و شدنی است؟

که پاسخ ۱) اشاره به پیدایش انسان نخستین ۲) اشاره به نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان ۳) اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت

دین و زندگی (۱)

۱۰- از نمونه‌های استدلال

که پاسخ: در برخی موارد خود در آفرینش آنان کند می‌تواند بار دیگر

۱۱- اشاره به نظام مرگ به عنوان یک ... می‌کنند می‌خواهد تا

۱۲- فرا رسیدن بهار ...

۱۳- دلایل ضرورت معاد

۱۴- حکمت الهی را توضیح

کار بهبودی نمی‌کند زیرا خلق می‌کند و امکانات داد معاد مناسب آن را به دلیل این که دنیا کمالات و زیباییها را با این همه استعدادها

دلیل آفریدن این استعدادها یکی از ... است

۱۵- که پاسخ: عدل - عادل

۱۶- دلیل عدل الهی در

که پاسخ: خداوند وعده

۱۷- آیه زیر را ترجمه

أَمْ تَحْتَسِبُ أَن يَرِيكَ

که پاسخ: ترجمه: خواهیم داد مفهوم: به

شهادت کلاس

خداوند در آیات سوم

استخوان‌های آنها را به

می‌کنیم. به نظر شما

که پاسخ: همان‌طور

شخصی همانند همدیگر

۱۰- از نمونه‌های استدلال برای امکان معاد، پیدایش انسان‌های نخستین را توضیح دهید.
 که پاسخ: در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می‌کند و توانایی خود در آفرینش آنان را تذکر می‌دهد و بیان می‌شود که همان گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند می‌تواند باز دیگر نیز او را خلق نماید.

۱۱- اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت را توضیح دهید. که پاسخ: در برخی آیات قرآن، زندگی بعد از مرگ به عنوان یک جریان رایج در جهان طبیعت معرفی شده است و از کسانی که با ناپاوری به معاد نگاه می‌کنند می‌خواهد تا به مطالعه جریان همیشگی تبدیل زندگی به مرگ و بالعکس، در طبیعت بپردازند.

۱۲- فرا رسیدن بهار، طبیعت است که نمونه‌ای از انسان نیز هست. که پاسخ: رستاخیز - رستاخیز عظیم

۱۳- دلایل ضرورت معاد را نام ببرید. که پاسخ: الف) حکمت الهی ب) عدل الهی

۱۴- حکمت الهی را توضیح دهید. که پاسخ: حکیم کسی است که کارهایش هوشمند است، خدایی که حکیم است، کار بی‌هوده نمی‌کند؛ زیرا کار عبث و بی‌هوده از جهل و نادانی سرچشمه می‌گیرد، هر موجودی را برای هدف شایسته‌ای خلق می‌کند و امکانات رسیدن به آن هدف را هم به او عطا می‌کند. اگر خداوند ناملات و گرایش‌هایی در موجودات قرار داده باشد مناسب آن را هم پیش‌بینی کرده است. مانند احساس تشنگی و آب، احساس گرسنگی و غذا. به دلیل این که دنیا و عمر محدود انسان پاسخ‌گوی گرایش به معاد جاودانگی انسان و خواستار بی‌حد همه کمالات و زیباییها نیست پس جای دیگری باید باشد که انسان به خواسته‌هایش برسد. علاوه بر این، اگر بناست با این همه استعدادها و سرمایه‌های مختلفی که خداوند در وجود ما قرار داده، خاک شویم و معادی هم نباشد، دلیل آفریدن این استعدادها چه بوده؟ ما که از همان ابتدا خاک بودیم، پس دلیل این آمدن و رفتن چه بود؟

۱۵- یکی از صفات الهی است. خداوند است و جهان را بر استوار شده است.
 که پاسخ: عدل - عادل - عدل

۱۶- دلیل عدل الهی در ضرورت معاد چیست؟

که پاسخ: خداوند وعده داده است که هر کس به آن چه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند.
 ۱۷- آیه زیر را ترجمه کنید و بیان کنید. به چه موضوعی اشاره دارد؟

أَمْ تَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُتْسِدِّينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ تَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ (حر/ ۴۷، ۴۸)

که پاسخ: ترجمه: آیا ما آنها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند با نباهکاران یکسان قرار خواهیم داد؟ آیا متقین را مانند ناپاکان و بدکاران قرار خواهیم داد؟
 مفهوم: به عدل الهی اشاره دارد.

صفحه ۵۵ کتاب درسی

فعالیت کلاسی

خداوند در آیات سوم و چهارم قیامت، خطاب به کسانی که به انکار معاد می‌پردازند می‌گوید: «نه تنها استخوان‌های آنها را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آنها را نیز همان گونه که بوده مجدداً خلق می‌کنیم.» به نظر شما چرا خداوند در این آیات برای اثبات قدرت الهی به خلق سرانگشتان اشاره می‌کند؟
 که پاسخ: همان‌طور که می‌دانیم سر انگشت یا همان اثر انگشت هر کس منحصر به فرد است برای هیچ دو شخصی همانند همدیگر نیست و این موضوع اشاره به دقت بی‌اندازه خداوند در خلق مجدد مخلوقات دارد.

تذکره و تامل

- ۱- تعدادی از کارهای نیک و تعدادی از گناهان را که در این دنیا قابل پاداش و مجازات نباشند، ذکر کنید که پاسخ نیک: شهادت در راه خدا کسی که کارهای نیک فراوانی دارد به جمع زیادی از انسانها خدمت کرده است. مجازات کسی که افرادی را به قتل رسانده یا مانع رشد بسیاری از انسانها شده است.
- ۲- دو نمونه از استدلال‌هایی که به بحث امکان سعادت می‌پردازند بیان کنید.

پیشگام

- ۱- در آیت ۴۵ تا ۴۸ و آیه ۵ قیامت و ۱۱ و ۱۲ تطففین تأمل کنید و ببینید چه زمینه‌ها و انگیزه‌های سبب فکر مطربند که پاسخ ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ و آیه ۱ انان کسانی بودند که در دنیا به ناز و نعمت و عیش و نوش مشغول بودند که به گناهان بزرگ اصرار و لجاحت داشتند (۳ انان که پیامبران الهی و آیات خدا را درباره قیامت مسخره می‌کردند ۵ قیامت ۱ انان می‌خواستند در طول عمر خویش به فسق و فجور پرداخته و عذاب روحی از گناهان خود ۱۱ و ۱۲ تطففین ۱ انان که همیشه جز ظالمین و بدکاران نبودند ۲ انانی که خدا را قسسه و خیال و خرافات پنداشتند

منزل گاه بعد

درس ۶

در لغت به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است.

بروز

عالم بروز میان زندگی دنیایی و حیات اخروی قرار گرفته و آدمیان پس از مرگ وارد آن می‌شوند

ویژگی‌های عالم بروز

- ۱- توفیق: پس از مرگ فرشتگان حقیقت وجود انسان (روح) را به طور کامل دریافته‌اند
- ۲- ارتباط با فرشتگان: با فرشتگان گفتگو و پاسخشان را می‌شنوند
- ۳- ارتباط با عالم دنیا: ارواح به دیدن خانواده‌های خود می‌روند و پرونده اعمال نیز بسته نمی‌شود

اعمال انسان در بروز

آثار هاتقدم: اعمالی که پیش از مرگ در پرونده اعمال ثبت شده‌اند
آثار ماتاخر: آثاری که بعد از مرگ بر اعمال و نامه عمل اضافه می‌شوند

سوالات مفید

- ۱- بروز به چه معناست؟ که پاسخ: بروز در لغت به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است
- ۲- عالم بروز چگونه عالمی است؟

که پاسخ: عالم بروز میان زندگی دنیایی و حیات اخروی قرار گرفته است و آدمیان، پس از مرگ وارد آن می‌شوند و تا قیامت در آن جا می‌مانند و در صورتی که نیکوکار باشند، از لذت‌های آن برخوردار می‌شوند و اگر سزاوار عذاب باشند، از رنج‌ها و دردهای آن متالم می‌گردند.

۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶- آثار ۷- رسو ۸- بهتر ۹- بنابر ۱۰- امام ۱۱- مهلت زند ۱۲- می‌مانند

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعْنِي لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُرِّقَتْ وَأُثِرَتْ
مِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ (مؤمنون / ۹۹ و ۱۰۰)

پاسخ: ترجمه: آنگاه که مرگ یکی از آنها فرا رسد می‌گوید: پروردگارا! مرا باز گردانید باشد که عمل صالح انجام دهم آنچه را در گذشته ترک کرده‌ام هرگز این سخنی است که او می‌گوید و پیشروی آنها برزخ و فاصله‌ای است تا روزی که برانگیخته می‌شوند.

۲- ویژگی‌های عالم برزخ را بیان کنید. **پاسخ:** ۱) پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های بدنی متوقف می‌شود؛ اما فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح است، توفی می‌کنند؛ یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می‌نمایند. ۲) در عالم برزخ، انسان با فرشتگان گفتگو می‌کند و پاسخشان را می‌شنود. همچنین اموری را درک و مشاهده می‌کند که درک آنها در دنیا ممکن نبود؛ بطور مثال، اعمالی را که در دنیا انجام داده است، مشاهده می‌کند. ۳) ارتباط انسان در عالم برزخ با دنیا، پس از مرگ نیز همچنان برقرار است؛ بدین معنا که پرونده برخی اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود و پیوسته بر آن افزوده می‌گردد.

۵- آیه زیر را ترجمه کنید و بیان کنید به چه مفهومی اشاره دارد؟

يَوْمَ الْإِنْسَانُ يَوْمِيذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ (آرامه / ۱۱۲)

پاسخ: ترجمه: در آن روز به انسان خیر داده می‌شود به آنچه پیش [از مرگ] فرستاده و آنچه پس [از مرگ] فرستاده است.

مفهوم: به آثار ماتقدم و ماتأخر اشاره دارد.

۶- آثار ماتقدم و آثار ماتأخر را تعریف کنید.

پاسخ: ماتقدم: نتایج برخی از اعمال، محدود به دوران زندگی انسان است و با مرگ پرونده این اعمال بسته می‌شود. ماتأخر: بسیاری از اعمال آثارشان حتی بعد از حیات ما نیز باقی می‌ماند، یعنی با مرگ انسان نیز پرونده آن عمل همچنان گشوده است.

۷- رسول خدا (ص) در رابطه سنت‌های نیک و زشت چه می‌فرماید؟ **پاسخ:** هر کس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی بر آن سنت عمل می‌کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص هم می‌گذارند، بدون این که از اجر انجام دهنده آن کم کنند و هر کس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند تا وقتی که مردمی بدان عمل کنند، گناه آن را به حساب او نیز می‌گذارند. بدون این که از گناه عامل آن، کم کنند.

۸- بهترین توشه برای ابدیت است. **پاسخ:** تقوا

۹- بنا بر فرمایش امام کاظم (ع) مؤمنان چقدر به دیدار خانواده خویش می‌آیند؟

پاسخ: بر حسب مقدار فضیلت‌ها، برخی از آنان هر روز و برخی هر دو روز و برخی هر سه روز و کمترین آنان هر جمعه

۱۰- امام صادق (ع) در رابطه زمانی مرده‌ای را در قبر می‌گذارند چه می‌فرماید؟

پاسخ: شخصی بر او ظاهر می‌شود و به او می‌گوید، ما (در دنیا) سه چیز بودیم، زرق تو که با پایان یافتن مهلت زندگی‌ات در دنیا قطع شد، خانواده‌ات که تو را رها کردند و بازگشتند و من که عمل تو هستم و با تو می‌مانم. آگاه باش که من در میان این سه، در نزد تو از همه بی‌ارزش‌تر و سبک‌تر بودم.

فعالیت کلاسی

نمونه‌هایی از اعمال را ذکر کنید که دارای آثار طولانی خوب یا بد هستند و بعد از مرگ انسان ادامه می‌یابند.
 که پاسخ نیکه، کسی کتابی را به کسی یا کتابخانه‌ای هدیه دهد، یا مطلب مفیدی را به دیگران آموزش دهد تا باقی
 که آن کتاب توسط دیگران خوانده می‌شود و آموزش‌های وی به دیگران منتقل می‌شود یا مورد استفاده قرار می‌گیرد
 گناه، کسی که راه رسم غلط و مخالف فرمان الهی از خود بر جای بگذارد، تا وقتی این راه و رسم غلط در فرد یا
 جامعه باقی است، گناه در دفتر اعمال وی ثبت می‌شود و روز به روز به عذاب وی اضافه می‌شود مانند
 مدلسازی‌های غلط، تولید و نشر مطالب نامناسب و غیراخلاقی و ...
 علاوه بر این اعمال خیر بارماندگان برای درگذشتگان در وضعیت آنان در برزخ مؤثر است؛ مانند طلب معرفت
 دعای خیر و اتفاق برای آنان.

پیام احادیث

صفحه ۴۷ کتاب درسی

با تفکر در گفته‌های معصومین (ع) به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

- دوره برزخ دوره بی‌خبری است یا دوره هوشیاری و آگاهی؟ از کدام حدیث برای جواب خود استفاده می‌کنید؟
 که پاسخ این دوره، دوره هوشیاری است و برزخیان از طریق سیر و سیاحت روحی خود که از کالبد زمان و مکان آزاد گشته‌اند، از آگاهی‌ها و توانایی برخوردارند. بنابر گفته پیامبر: قسم به کسی که جاتم در دست است ایشان به این سخن من از شما شنواتر هستند جز اینکه بر پاسخ دادن توانا نیستند. یا در سخن دیگر می‌فرماید اگر بر آنان اجازه سخن گفتن داده می‌شود، خبر می‌دادند و می‌گفتند: یقیناً بهترین توبه برای ابدیت تقواست.
- چه چیزی است که از دنیا با انسان به برزخ می‌رود و از او جدا نمی‌گردد؟
 که پاسخ آن چه انسان را بعد از مرگ ترک نمی‌کند عمل اوست، در حالی که شاید در میان برخی از ما بی‌ارزش‌تر و سبک‌تر جلوه می‌شود.

اندیشه و تحقیق

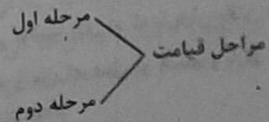
صفحه ۴۷ کتاب درسی

- منظور از کلمه «توفی» در قرآن کریم، چیست و برای اشاره به کدام بُعد از وجود انسان استفاده شده است؟
 که پاسخ به معنی دریافت کامل روح است مربوط به بُعد غیرمادی وجود انسان (روح) است و نشان‌دهنده این است که حقیقت وجود انسان، روح است که بعد از مرگ نیز همچنان به حیات خود ادامه می‌دهد و از بین نمی‌رود.
- دو مورد از ویژگی‌های عالم برزخ را بیان کنید. که پاسخ، در نمونه سؤالات و خلاصه درس اشاره شده است.

درس ۷

واقعه بزرگ

بایان این جهان با برپایی قیامت همراه است.

دین و زندگی

حوادث مرگ

حوادث مرگ

سؤال

۱- پایان این

۲- حوادث

که پاسخ

۳- از حوادث

که پاسخ

موجودات بر

۴- تغییر در

خورشید در

می‌شوند، زم

ذرات گرد و غ

زیاته می‌کشد

۵- در مرحل

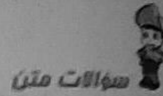
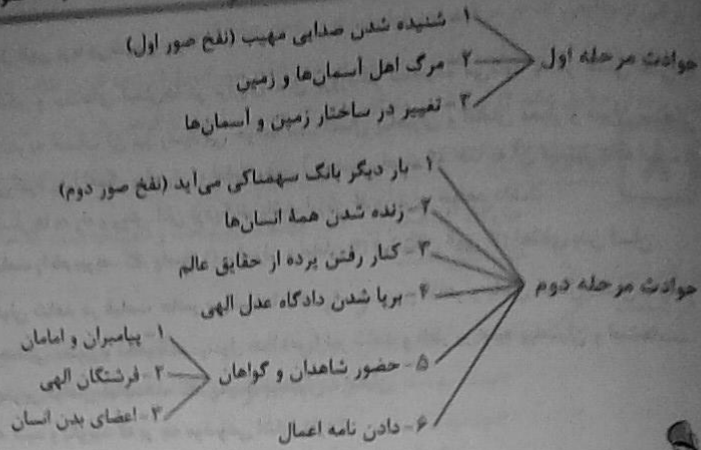
که پاسخ

۶- زنده شدر

که پاسخ

مردگان دوبار

فراری می‌گرد

سوالات هفتی

۱- پایان این جهان با برپایی همراه است. که پاسخ قیامت

۲- حوادث مراحل اول قیامت را نام ببرید.

که پاسخ ۱) شنیده شدن صدای مهیب ۲) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین ۳) تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها

۳- از حوادث مرحله اول قیامت، مرگ اهل آسمان‌ها و زمین را شرح دهید.

که پاسخ همه اهل آسمان‌ها و زمین، جز آنها که خداوند خواسته است می‌میرند و بساط حیات انسان و دیگر موجودات برجیده می‌شود.

۴- تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها را بیان کنید. که پاسخ تحولی عظیم در آسمان‌ها و زمین رخ می‌دهد

خورشید در هم می‌پیچد و بی‌نور و تاریک می‌شود. آن همه ستاره‌ای که در آسمان می‌درخشید همه به یک باره تیره می‌شوند، زمین به شدت به لرزه درمی‌آید و خرد می‌شود، کوه‌ها در هم کوبیده شده و متلاشی می‌شوند و همچون درات گرد و غبار در هوا پراکنده می‌گردند. دریاها با آن همه وسعت و عظمت به هم متصل می‌شوند و از درون آنها آتش زبانه می‌کشد. این تغییرات چنان گسترده و عمیق است که آسمان و زمین به آسمان‌ها و زمینی دیگر تبدیل می‌شوند.

۵- در مرحله قیامت وقایعی رخ می‌دهد تا انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند.

که پاسخ دوم

۶- زنده شدن همه انسان‌ها در مرحله دوم به چه صورت است؟

که پاسخ بار دیگر بانگ سهمناکی در عالم می‌پیچد و حیات مجدد انسان‌ها آغاز می‌شود. با این صدا، همه

مردگان دوباره زنده می‌شوند و در پیشگاه خداوند حاضر می‌گردند. در این هنگام انسان‌های گناهکار به دنبال راه

فراری می‌گردند، دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده است.

۷- چگونه دادگاه عدل الهی برپا می شود و چرا؟

پاسخ: اعمال، افکار و نیت های انسان ها در ترازوی عدل پروردگار سنجیده می شود و اگر عملی حسی، اندازه ذره ای ناچیز باشد به حساب آن نیز رسیدگی خواهد شد. اعمال پیامبران و امامان معیار و میزان سنجش اعمال سایرین قرار می گیرد زیرا اعمال پیامبران و امامان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است. این رو هر چه عمل انسان ها به راه و روش آنان نزدیکتر باشد، ارزش افزون تری خواهد داشت.

۸- شاهدان در روز قیامت را نام ببرید. **پاسخ:** (۱) پیامبران و امامان (۲) فرشتگان الهی (۳) اعضای بدن انسان

۹- چرا پیامبران بعنوان شاهد در قیامت حاضر می شوند؟ **پاسخ:** چون ظاهر و باطن اعمال انسان ها را در دنیا دیده اند و از هر خطایی مصون و محفوظ اند. رسول خدا (ص) نیز شاهد و ناظر بر همه پیامبران و امتهاست.

۱۰- و بهترین گواهان قیامت اند. **پاسخ:** پیامبران - امامان

۱۱- آیه زیر را ترجمه کنید و بگویید که بر چه موضوعی اشاره دارد؟

وَأَنَّ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ كَرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ (النهار / ۱۲-۱۰)

پاسخ: ترجمه: بی گمان برای شما نگهبانانی هستند، نویسندگانی گرانقدر، می دانند آنچه را که انجام می دهید.

اشاره: به شاهد گرفتن فرشتگان

۱۲- به چه دلیل اعضای بدن انسان شهادت می دهند؟ **پاسخ:** بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ می خورند تا شاید خود را از مهلکه نجات دهند. در این حال، خداوند بر دهان آنها مهر خاموشی می زند و اعضا و جوارح آنها به افش خداوند شروع به سخن می کنند و علیه صاحب خود شهادت می دهند.

۱۳- آیه زیر را ترجمه کنید و بگویید اشاره به چه چیزی دارد؟

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لَمْ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقْنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ (ص / ۲۱)

پاسخ: ترجمه: آنها به پوست خود می گویند: چرا بر ضد ما شهادت دادید؟ گویند: ما را خدای تعالی به سخن آورد که هر چیزی را به سخن آورد.

اشاره: به شاهد قرار دادن اعضای بدن انسان اشاره دارد.

۱۴- نامه عمل نیکوکاران را به دست و نامه عمل بدکاران را به دست آنها می دهند.

پاسخ: راست - چپ

۱۵- تفاوت نامه های این دنیا با نامه اعمال را بیان کنید. **پاسخ:** نامه های این دنیا، صرفاً گزارشی از عمل است که به صورت کلمات و نوشته درآمده است؛ اما نامه عمل انسان به گونه ای است که خود عمل و حقیقت آن را در بردارد. از این رو تمام اعمال انسان در قیامت حاضر می شوند و انسان عین عمل خود را می بیند.

۱۶- کارهای خوب و بد به چه صورت تجسم می یابند؟ **پاسخ:** کارهای خوب با صورت های بسیار زیبا و لذت بخش تجسم می یابند و کارهای بد با صورت های بسیار زشت و وحشت زار و آزار دهنده، مجسم می شوند.

تدقیق و تحقیق

۱- اعمال ما چه شاهدانی دیگری در قیامت دارد؟ **پاسخ:** اعمال انسان، هویت انسان، مکان اعمال (زمین)

دین و

۲- بر

رفتن

جا بگذا

در

انواع

عدل

هر عد

۱- به

راهنما

صدیقار

به سو

آن رفت

۲- بالا

۳- به

مترنم

عجزی

هم تش

Chinua

۲- برخی از وقایعی که در مرحله دوم قیامت رخ می‌دهد، بیان کنید.

که پاسخ (۱) بار دیگر بانگ سهمناک شنیده می‌شود (نقح صور دوم) (۲) زنده شدن مجدد همه انسان‌ها (۳) کنار رفتن پرده از حقایق عالم (۴) برپا شدن دادگاه عدل (۵) حضور شاهدان و گواهان (۶) دادن نامه اعمال

درس ۸

فرجام کار

جایگاه گناهکاران: آتش جهنم بسیار سخت و سوزاننده است که حاصل عمل خود انسان‌هاست.

جایگاه انسان در قیامت

جایگاه نیکوکاران: دارای هشت در است، با خدا هم صحبتاند و بالاترین نعمت بهشت رسیدن به مقام خشنودی خداست و هیچ نقصانی و اندوهی در آنجا نیست.

فرز دادی: بر اساس مجموعه‌ای از قراردادهای می‌باشد و می‌توانیم با وضع قوانین تغییر دهیم. مانند تبدیل زندان به جریمه نقدی

انواع رابطه میان عدل و پاداش کسفر

نتیجه طبیعی خود عمل: محصول طبیعی خود عمل است. نمی‌توانیم آن را با وضع قوانین تغییر دهیم. مانند ورزش کردن که نتیجه‌اش سلامتی و نتیجه استعمال دخانیات بیماری است.

تحصیم خود عمل: عمیق‌ترین و کامل‌ترین رابطه که صورت حقیقی اعمال است. که با خود به قیامت می‌بریم که در این دنیا برای شما قابل مشاهده نیست.

جنبه مادی و طاهری است: بعد از عمل از بین می‌رود.

هر عمل دارای

و هم جنبه باطنی و عیبی دارد. هرگز از بین نمی‌رود و در نفس و روح باقی می‌ماند

سوالات متن

۱- بهشت را توصیف کنید. که پاسخ: جایی که پس از پایان حسابرسی، نیکوکاران و رستگاران را به سوی آن راهنمایی می‌کنند؛ بهشت هشت در دارد که بهشتیان از آن درها وارد می‌شوند. یک در مخصوص پیامبران و صدیقان، یک در مخصوص شهیدان و درهای دیگر برای گروه‌های دیگر است. از هر دری فرشتگان برای استقبال به سوی آنان می‌آیند و به بهشتیان سلام می‌کنند و می‌گویند: خوش آمدید؛ وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید و هر یک از بهشتیان در درجه‌ای خاص از بهشت قرار می‌گیرند.

۲- بالاترین نعمت بهشت می‌باشد. که پاسخ: رسیدن به مقام خشنودی خدا
۲- بهشتیان در بهشت چگونه‌اند؟ که پاسخ: با خدا و هم صحبت‌اند و به حمله «خدا یا! تو پاک و مژگی» مترجم‌اند. بهشت برای آنان سرای سلامتی (دارالسلام) است. هیچ نقصانی، اندوهی، غصه‌ای، خوف و ترسی، عجزی، بیماری‌ای، جهلی، مرگ و هلاکتی، و خلاصه، هیچ ناراحتی و رنجی در آن جا نیست. دوستان و هم‌نشینان انسان در آنجا پیامبران، راستگویان، شهیدان و نیکوکاران‌اند.

۱۱- مثال

۱۲- آیه

۱۳- رس

بود که

تو مستو

خواهد

۱- آیا د

۲- چه ت

شماره

۱

۲

۳

۴

۵

شماره

۱

۲

۳

۴

۵

۴- نعمت‌های دائمی بهشت هیچ‌گاه و و نمی‌آورد. **ک** پاسخ: خستگی - نشستی - ملامت

۵- وضعیت زنان و مردان بهشتی را توصیف کنید.

ک پاسخ: زنان و مردان بهشتی و زیباترین و جوان‌ترین صورت و قیافه در بهشت به سر می‌برند. رفتاری سرشار از عشق و لذت و سرور است. همسران بهشتی خوش‌رفتار و زیبارو، جوان و شاداب، پاک و طاهر، خوش‌خرم، پیوسته عاشق و خرسند از همسر خود هستند.

۶- دوزخیان در جهنم چه ناله‌ای سر می‌کنند؟ **ک** پاسخ: ما در دنیا نماز نمی‌خواندیم و از معروفان دستگیر نمی‌کردیم؛ همراه بدکاران در معصیت خدا فرو رفتیم و روز رستاخیز را تکذیب کردیم. ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر او را اطاعت می‌کردیم. ای کاش فلان شخص را بعنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم، او ما را از راه دنیا داشت دریغ بر ما، به خاطر کوتاهی‌هایی که در دنیا کردیم. شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند.

۷- دوزخیان در رابطه با عمل صالح بر خدا چه می‌گویند و پاسخ خداوند چیست؟

ک پاسخ: پروردگارا تفاوت بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم. ما را از اینجا بیرون ببر که اگر به دنیا نرسیم عمل صالح انجام می‌دهیم. پاسخ قطعی خداوند این است که آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا امری را می‌خواستید به راه راست آید؟ ما می‌دانیم اگر به دنیا بازگردید همان راه گذشته را پیش می‌گیرید.

۸- شیطان به دوزخیان در قیامت چه می‌گوید وقتی دوزخیان او را سبب گمراهی می‌خوانند؟

ک پاسخ: خدا به شما وعده راست داد و من به شما وعده دروغ دادم؛ اما من بر شما تسلطی نداشتیم من شما را فراخواندم و شما پذیرفتید. مرا ملامت نکنید، خود را ملامت کنید.

۹- دوزخیان از نگهبانان جهنم چه درخواستی می‌کنند؟ **ک** پاسخ: به نگهبانان جهنم رو می‌آوریم تا برایمان از خداوند تحقیقی بگیرند؛ ولی فرشتگان می‌گویند: مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ می‌گویند: بلی! فرشتگان نیز تقاضای آن‌ها را نمی‌پذیرند و درخواست‌شان را بی‌جا می‌دانند.

۱۰- چه روابطی بین عمل و پاداش و کیفر وجود دارد؟

ک پاسخ: ۱) قراردادی: پاداش و کیفر بر اساس مجموعه‌ای از قراردادهای تعیین می‌شود و انسان‌ها می‌توانند وضع قوانین جدید این روابط را تغییر دهند. آن چه در اینجا اهمیت دارد تناسب میان جرم کیفر است تا عدالت برقرار شود مانند تبدیل زندان به جریمه نقدی (۲) نتیجه طبیعی خود عمل: گاهی پاداش و کیفر بصورت طبیعی خود عمل است و انسان‌ها نمی‌توانند آن را تغییر دهند، بلکه باید خود را با آن هماهنگ کنند و با آن کامل از آن برنامه‌ریزی زندگی خود را تنظیم کنند. مانند کشیدن سیگار و مبتلا شدن به امراض گوناگون (۳) تجسم خود عمل: عمیق‌ترین و کامل‌ترین رابطه که به صورت حقیقی اعمال ماست. هر عمل که ما در دنیا انجام می‌دهیم حقیقت و باطن آن عمل در جهان آخرت به صورت زشت یا زیبا، لذت‌بخش یا دردناک تجسم می‌شود و انسان خود را در میان باطن اعمال می‌بیند.

۱۱- مثالی برای «پاداش یا کیفر قیامت، عین عمل ماست» بنویسید.

پاسخ: کسی که مال یتیمی را به ناحق می‌خورد، اگر باطن و چهره واقعی عمل او در همین دنیا برملا شود، همگان خواهند دید که او در حال خوردن آتش است؛ اما در دنیا این آتش آشکار نمی‌شود و وقتی او وارد جهان آخرت می‌شود و پرده‌ها کنار می‌رود، حقیقت و باطن عمل همان می‌گردد و آتش از درون او زبانه می‌کشد.
۱۲- آیه زیر را ترجمه کنید.

ان الذین یأکلون اموال الیتامی ظلماً انما یأکلون فی بطونهم ناراً و یصلون سعیراً اساساً

پاسخ ترجمه: کسانی که می‌خورند اموال یتیمان را از روی ظلم جز این نیست که آتشی در شکم خود فرو می‌برند و به زودی در آتشی فروزان درآیند.

۱۳- رسول خدا در رابطه با کردار به یکی از یاران خود چه فرمود؟
پاسخ: «برای تو ناچار هم‌نشینی خواهد بود که هرگز از تو جدا نمی‌گردد و با تو دفن می‌شود. آن گاه آن هم‌نشین در رستخیز با تو برانگیخته می‌شود و تو مسئول آن هستی. پس دقت کن، هم‌نشینی که انتخاب می‌کنی نیک باشد؛ زیرا اگر او نیک باشد، مایه آس تو خواهد بود و در غیر اینصورت، موجب وحشت تو می‌شود. آن هم‌نشین، کردار نوست.»

اندیشه و تحلیلی

۱- آیا در مجازات آخرت که مجازات از نوع سوم است، ظلم امکان‌پذیر و قابل تصور است؟ چرا؟

پاسخ: خیر، در مجازات نوع سوم که همان عینیت یافتن عمل است، ظلم امکان‌پذیر نیست، در حالی که مجازات‌های قراردادی، امکان عدم مساوات و ظلم وجود دارد، یعنی ممکن است مجازاتی بیش از گناه یک شخص به او بدهند، اما وقتی خود عمل به صورت مجازات ظاهر شود، ظلم معنا ندارد.

۲- چه تفاوت‌هایی میان ویژگی‌های آخرت با دنیا و برزخ وجود دارد؟ آن تفاوت‌ها را در جدولی مانند جدول زیر تنظیم کنید

شماره	دنیا	برزخ	آخرت
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			

پاسخ:

شماره	دنیا	برزخ	آخرت
۱	محل عمل است	محل عمل نیست	محل انجام عمل نیست
۲	پرونده عمل انسان باز است	پرونده عمل انسان باز است	پرونده عمل بسته می‌شود
۳	فقط آثار دنیایی اعمال ظهور دارند	بهره‌ای از آثار متأخر اعمال ظهور پیدا می‌کند	آثار اخروی عمل بطور کامل ظاهر می‌شود
۴	آگاهی انسان محدود است	آگاهی انسان نسبت به اعمال خود بالا می‌رود	سطح آگاهی انسان بالاتر می‌رود و آنها را بطور حضوری می‌بیند
۵	امکان تقلب و فریبکاری وجود دارد	همه منتظر دادگاه الهی هستند	امکان فریبکاری در محاکمه وجود ندارد

۳- رسول خدا (ص) فرمود: «الدنيا مزرعة الآخرة»

یک کشاورز ماهر برای اینکه زراعت پر محصولی داشته باشد، پنج شرط را رعایت می کند: (۱) زمین مناسب انتخاب می کند، (۲) بذر سالم تهیه می کند، (۳) زمین را به موقع آبیاری و از کودهای مناسب استفاده می کند، (۴) زمین را از علف های هرز پاک می کند، (۵) مواظب است که آفات و حیوانات به کشت او سرز نرسانند. اگر «دل» بهترین و مناسب ترین زمین برای کشت محصول آخرت است، چهار شرط دیگر کدامند؟

کے پاسخ: (۱) بذر سالم همان استعدادها و گرایش های پاک است (ایمان)، (۲) آبیاری و تغذیه مناسب همان اعمال نیک است (عمل صالح)، (۳) پاک کردن از خس و خاشاک و علف های هرز همان پاک شدن از گناه است (توبه)، (۴) محافظت کردن از زمین در مقابل آفات و حیوانات، مراقبت و محاسبه نفس و جلوگیری و سوسه شیطان و نفس اماره و دوستان ناباب و عوامل طبیعی دیگر است.

درس ۹

آشنایی بیشتر

تصمیم و عزم برای حرکت

عهد بستن با خدا

مراقبت

محاسبه و ارزیابی

اقدامات لازم در مسیر بندگی و اطاعت خدا

عبادت

اهل خانه

کارهای شخصی - قسمتی برای رسیدگی به کارهای مردم

اوقات بیابان در منزل

سوالات متن

۱- اقدامات لازم در مسیر بندگی و اطاعت خدا کدامند؟

کے پاسخ: (۱) تصمیم و عزم برای حرکت (۲) عهد بستن با خدا (۳) مراقبت (۴) محاسبه و ارزیابی

۲- عزم به معنای _____ و _____ است. کے پاسخ: اراده - قصد

۳- تفاوت آنان که عزم قوی و ضعیف دارند در چیست؟

کے پاسخ: کارهای بزرگ عزم های بزرگ می خواهد آنان که عزم و اراده ضعیفی دارند؛ در برابر تنیدات حوادث تلخ نمی آورند و مشکلات راه آنان را به عقب نشینی وادار می کند اما آنان که عزم قوی دارند، سرنوشت را به دست حوادث نمی سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم برمی دارند. داستان زندگی پیامبران و بزرگان دین، گواه این مدعاست.

۴- عهد بستن با خدا را در مسیر بندگی توضیح دهید. کے پاسخ: کسی که راه سعادت را که همان بندگی خداست، شناخته و می خواهد در این مسیر قدم بگذارد، با خدای خود پیمان می بندد که آنچه را خداوند برای رسیدن به این هدف مشخص کرده است، انجام دهد و خداوند را خشنود سازد.

۵- خداوند سعادت ما را قرین رضایت خود ساخته است یعنی چه؟

کے پاسخ: یعنی وقتی خدا از ما راضی خواهد بود که ما در مسیر سعادت و خوشبختی خود گام برداریم؛ و آنچه از ما ناخشنود خواهد بود که به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم بگذاریم.

۶- دو پیشنهاد در رابطه با عهد با خدا خوب است بیان کنید.

پاسخ اول: برای عهد بستن، بهترین زمان‌ها را انتخاب کنیم. بعد از نماز، شبهای قدر و شب یا روز جمعه زمان‌های خوبی برای عهد بستن هستند. دوم: عهد و پیمان خود را در زمان‌های معینی، مانند آخر هر هفته، آخر هر ماه یا شب‌های قدر هر سال، تکرار کنیم تا استحکام بیشتر پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود.

۷- وفای به عهد و شکستن پیمان چه عواقبی دارد؟ پاسخ: باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او به دنبال می‌آورد؛ عهدی که ابتدا بسته می‌شود، مانند نوزادی است که باید از او «مراقبت» شود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند.

۸- امام علی (ع) در رابطه با مراقبت عهد چه می‌فرماید؟

پاسخ: گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.

۹- یا مثالی اهمیت مراقبت را در مسیر بندگی و اطاعت خداوند بیان کنید.

پاسخ: کسی عهد می‌بندد که هر روز نیم ساعت قبل از طلوع آفتاب از خواب برخیزد و پس از نماز صبح یک صفحه قرآن بخواند. او باید مراقب باشد که کارهای دیگر، او را به خود مشغول نکند و این تصمیم خود را فراموش نکند و نیز عواملی را که سبب سستی در اجرای این تصمیم می‌شود، از سر راه بردارد.

۱۰- بعد از مراقبت، نوبت است تا میزان موفقیت و به عهد بدست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت، شناخته می‌شود. پاسخ: محاسبه - وفاداری

۱۱- اگر بعد از محاسبه معلوم شود در عهد خود سستی ورزیده‌ایم چه باید بکنیم؟

پاسخ: خود را سرزنش کنیم و مورد عتاب قرار دهیم و از خداوند طلب بخشش کنیم و با تصمیم قوی‌تر، دوباره با خداوند عهد ببندیم و وارد عمل شویم.

۱۲- پیامبر اکرم (ص) در رابطه با لزوم محاسبه و ارزیابی چه فرموده‌اند؟

پاسخ: به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند.

۱۳- یکی از بهترین زمان‌های محاسبه سالانه است. پاسخ: شب‌های قدر ماه مبارک رمضان

۱۴- زیوک‌ترین آدم‌ها از دید حضرت علی (ع) کیست؟ پاسخ: کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکند

۱۵- چگونه می‌توان از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب کشید؟

پاسخ: چون صبح تا شب به کار و زندگی پرداخت، در شب به خود برگردد و بگوید: ای نفس! امروز روزی بود که بر تو گذشت و دیگر باز نمی‌گردد. خدا درباره این روز از تو خواهد پرسید که آن را چگونه گذراندی و در آن چه کردی؟ آیا به یاد او و سپاس از او بودی؟ آیا گره از کار فروسته مؤمنی گشودی؟ آیا گرد عم از چهره‌های ردودی؟ آیا ...؟

۱۶- چرا برای حرکت در مسیر هدف نیاز به آسوه ضروری است؟

پاسخ: اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است؛ ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر این که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

۱۷- رسول خدا (ص) برای شما اسوه است. **کجای پاسخ:** نیکوترین

۱۸- رسول خدا (ص) چه کسانی را بعنوان الگو معرفی کرده و ما را به آن دعوت کرده است؟

کجای پاسخ: پیامبر (ص) نیز همواره از اهل بیت به عنوان انسان‌هایی برتر که مسیر زندگی را با ما پیش می‌پیموده‌اند و پیروی از آنان موجب رستگاری و نجات انسان می‌شود، یاد کرده و ما را به الگو گرفتن از ایشان دعوت کرده است.

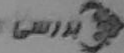
۱۹- امام حسین (ع) در رابطه با اوقات رسول خدا (ص) در منزل چه می‌فرمودند؟

کجای پاسخ: رسول خدا (ص) در منزل اوقات خود را سه قسمت می‌کرد. قسمتی برای عبادت، قسمتی برای کار خانه و قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی. سپس آن قسمتی را که به خود اختصاص داده بود، میان مردم تقسیم می‌کرد.

۲۰- چگونه ممکن است انسان‌های بزرگی که حدود ۱۴۰۰ سال قبل زندگی کرده‌اند را اسوه قرار داد؟

کجای پاسخ: اسوه بودن آن بزرگان مربوط به اموری که به طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می‌کند نیست. وسایل حمل و نقل، وسایل خانه، امکانات شهری، شکل و جنس پارچه‌ها و لباس‌ها از این قبیلند.

صفحه ۹۵ کتاب درسی

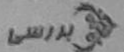
انسان‌هایی را که دارای عزم قوی هستند، با انسان‌هایی که عزم و اراده ضعیف دارند، مقایسه کنید و فرق آنها را با یکدیگر بنویسید.

دارای عزم قوی	دارای عزم ضعیف
۱-	۱-
۲-	۲-
۳-	۳-
۴-	۴-

کجای پاسخ:

دارای عزم قوی	دارای عزم ضعیف
۱- عملی ساختن انتخاب خود	۱- بی تابی در برابر تندباد حوادث
۲- به آسانی به هدف رسیدن	۲- عقب‌نشینی در مقابل مشکلات راه
۳- استوار ماندن بر هدف	۳- سپردن سرنوشت بدست حوادث
۴- شکست و صبور در راه رسیدن به هدف	۴- ناشکیبایی برای رسیدن به هدف

صفحه ۹۷ کتاب درسی

چه عواملی می‌تواند مانع اجرای تصمیم شود؟ برخی از آنها را نام ببرید.

کجای پاسخ: (۱) زمان (۲) اطرافیان (۳) شرایط محیطی

صفحه ۱۰۱ کتاب درسی

- ۱- چرا در میان موجودات، فقط انسان ممکن است زمان هرز رفته و تلف شده داشته باشد؟
پاسخ: به دلیل این که انسان اشرف مخلوقات است و با توجه به این که قدرت تفکر و تعقل دارد و لذا باید استعدادهای خود را شکوفا کند ولی حیوانات تنها برای برطرف کردن نیازهای غریزی اقدام می کنند لذا انسان هر زمانی که در پی کشف استعداد شکوفایی آن نباشد موجب هدر رفتن زمان می شود.
- ۲- مقصود از اینکه رسول خدا (ص) برای مسلمانان اسوه است، چیست؟
پاسخ: چون می دانیم هر کاری که انجام داده درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است. اما اسوه قرار دادن ایشان به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم، بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و روز به روز موفق تر باشیم.
- ۳- داشتن برنامه و نقشه برای زندگی، چه فوایدی دارد؟
پاسخ: سبب سهولت در انجام کارها و رسیدن به هدف مورد نظر می شود، لذا بهتر است که هر شب کارهای روز خود را ارزیابی کنیم و پایان هفته نیز به حساب آن هفته رسیدگی کنیم و همچنین سالی یک بار.

اعتماد بر او

درس ۱۰

حقیقت توکل به خدا: اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به اوست.

خداوند را تکیه گاه خود می داند.

انسان متوکل در عین عمل به وظایف، آموزش را به خدا واگذار می کند.

می داند در صورت انجام وظیفه هر نتیجه ای که بدست آید به مصلحت اوست.

- تصمیم و توکل
 - ۱- هر چه عمر انسان می گذرد قوای انسان به سستی می گراید و توان انسان برای تصمیم های بزرگ کاهش می یابد.
 - ۲- در دوره نوجوانی و جوانی نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می شود.
- نکات مهم در خصوص توکل
 - ۱- توکل کردن فقط به معنای گفتن جمله «خدا یا بر تو توکل می کنم» نیست بلکه انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند.
 - ۲- توکل در جایی درست است که انسان مسئولیت و وظیفه خود را به خوبی انجام دهد یعنی فکر و اندیشه خود را به کار گیرد و مشورت کند و بهترین راه ممکن را انتخاب کند.
 - ۳- توکل جانشین تنبلی و ندانم کاری افراد نیست. بلکه کمک کننده و امید دهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است.

سوالات متن

- ۱- توکل بر خدا یعنی چه؟
پاسخ: توکل بر خدا به معنای اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به اوست.
- ۲- انسان متوکل چه خصوصیتی دارد؟
پاسخ: انسان متوکل خداوند را تکیه گاه مطمئن خود می یابد و در عین عمل به وظایف، آموزش را به او واگذار می کند، خود را تحت حمایت خداوند قرار می دهد و می داند هر نتیجه ای که بدست آید، به مصلحت اوست هر چند خود به آن مصلحت آگاه نباشد؛ زیرا خداوند آینده ای را می بیند که ما نمی بینیم و به مصلحت هایی توجه دارد که ما درک نمی کنیم.

۳- آیه زیر را ترجمه کنید.

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ (الطلاق / ۳)

پاسخ: ترجمه آن کس که در راه حق به خدا توکل کند، خداوند او را بس است، خداوند امر خویش را سرانجام می‌رساند.

۴- امام علی (ع) در رابطه با توکل چه می‌گویند؟

پاسخ: «خداوند تو با آنان که به تو بیشتر عشق می‌ورزند، بیش از دیگران انس می‌گیری و برای اصلاح آنان که بر تو توکل می‌کنند از خودشان آماده تری، اسرار ایشان را می‌دانی و بر اندیشه‌هایشان آگاهی و برایشان آنان دانایی.»

امثال در ادامه می‌فرماید: «هرزه‌هایشان نزد تو آشکار و دل‌هایشان در حسرت دیدار تو داغدار. اگر تنهایی را به وحشت اندازد، یاد تو آنان را آرام سازد و اگر مصیبت‌ها بر آنان فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه دارند، چون می‌دانند سررشته کارها به دست توست.»

فعالیت کلاسی

صفحه ۱۰۸ کتاب درسی

با توجه به آیه زیر بگویید چرا بر غیر خدا نمی‌توان توکل کرد؟

قُلْ أَقْرَبُكُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّيهِ أَوْ إِرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِي قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

«گو چه می‌گویید درباره آنچه جز خدا می‌خوانید؟ که به من زبانی رسد، آیا آنان دور کننده گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من خواهد، آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟ بگو خدا برای من کافی است و توکل کنندگان بر او توکل می‌کنند.»

پاسخ: به غیر خدا نمی‌توان توکل کرد زیرا اگر خداوند بخواهد به شخصی زبانی رسد، هیچ کس نمی‌تواند گزند را دور کند و یا اگر خداوند رحمتی را برای شخص بخواهد هیچ کس بازدارنده رحمت او نیست. خداوند در این آیه می‌فرماید تنها خداوند برای بندگان کافی است.

فعالیت کلاسی

صفحه ۱۰۹ کتاب درسی

۱- برخی می‌گویند دوره نوجوانی و جوانی دوره خطر (ریسک) کردن است. چه تفاوتی میان «خطر کردن» و «توکل بر خدا» وجود دارد؟

پاسخ: شرایط توکل حقیقی آن است که انسان وظیفه خود را بخوبی انجام دهد فکر و اندیشه خود را به کارگیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب کند و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند. در خطر کردن خود را از تصمیم جدا می‌کنیم و مسئولیت کار را نمی‌پذیریم که این دو بر تضاد با شرایط توکل است.

۱- با توجه به آیات، روایات و توضیحات درس، آثار و فوائد توکل را ذکر کنید.

۲- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۳- شرایط توکل حقیقی کدامند؟

۴- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۵- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۶- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۷- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۸- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۹- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۰- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۱- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۲- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۳- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۴- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۵- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۶- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۷- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۸- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۱۹- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

۲۰- آیه توکل، سبب تسلی می‌شود یا تعزیر؟ چرا؟

دوستی با خدا

- ۱- محبت و دوستی سرچشمه بسیاری از نصیحتها و کارهای انسان
- ۲- معاشرت‌هایی که انسان در طول زندگی انجام می‌دهد ریشه در دل‌پسگی‌ها و محبت‌های او دارد.
- ۳- به زندگی الهی جهت می‌دهد
- ۴- به هر میزان که شدیدتر باشد تأثیر آن در زندگی عمیق‌تر و گسترده‌تر است.

- ۱۰- امام صادق (ع) در رابطه با دوستی با خدا چه می‌فرماید؟
 کج پاسخ: ما أحببنا الله من غصاه، کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند، او را دوست ندارد.
- ۱۱- خواسته‌های خداوند از ما به چه دلیل است؟ کج پاسخ: خداوند در خواسته‌هایش فقط و فقط به مصلحت ما نظر دارد او خیر خواهانه به ما هشدار می‌دهد و ما را به کارهایی که به نفع ماست، راهنمایی می‌کند. حتی اگر احساس کنیم برخی خواسته‌های خداوند سخت است، باید مطمئن باشیم که این دستور برای رستگاری ما ضروری است.
- ۱۲- از راه‌های افزایش محبت به خدا، دوستی با دوستان خدا را شرح دهید. کج پاسخ: اگر می‌خواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت و دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم و هر میزان که این علاقه بیشتر و قوی‌تر باشد، محبت ما نیز به خدا فزون‌تر می‌شود. انبیا و اولیای الهی و مجاهدان راه حق و آنان که در مسیر بندگی خدا حرکت کردند، دوستان خداوند هستند.
- ۱۳- برترین دوستان خدا چه کسانی هستند و دوستی با آنان چه فوایدی دارد؟

کج پاسخ: برترین این دوستان، رسول خدا (ص) و اهل بیت ایشان (ع) می‌باشند که با تمام وجود به خدا عشق ورزیدند و زندگی خود را در اطاعت کامل خداوند سپری کردند. دوستی با آنان همان دوستی با خداوند و محبت به آنان در مسیر محبت به خداوند است.

۱۴- دینداری، با خدا آغاز می‌شود و و از دشمنان خدا به دنبال می‌آورد.

کج پاسخ: دوستی - برائت - بی‌زاری

- ۱۵- ویژگی‌های جمله «لا اله الا الله» را شرح دهید. کج پاسخ: پایه و اساس بنای اسلام است، مرکب از یک «ه» و یک «آری» است، «ه» به هر چه غیر خدایی است و «آری» به خدای یگانه.
- ۱۶- توکی و تبری را توضیح دهید. کج پاسخ: توکی: دوستی با خدا و دوستان خدا - تبری: بی‌زاری از باطل و بیرون او
- ۱۷- امام خمینی (ره) مسلمانان در رابطه با عشق به ذات خدا و نفرت نسبت به دشمنان خدا به مسلمانان جهان چه سفارشی می‌کند؟ کج پاسخ: باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند.

صفحه ۱۱۶ کتاب درسی

فعالیت کلاسی

پیامبر اکرم (ص): هر کس در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود. با توجه به حدیث بالا بگویید چرا در روز قیامت انسان با همان‌هایی که در دنیا آنها را محبوب خود قرار داده است، همراه و هم‌نشین می‌شود و به سراجام همان‌ها دچار خواهد شد؟ کج پاسخ: چون که تمامی کارها در سمت و سوی و جهت آن محبوب قرار می‌گیرد مانند همان دوست داشتن ثروت و -

صفحه ۱۱۸ کتاب درسی

فعالیت کلاسی

اگر ما کسی را دوست داشته باشیم، تلاش می‌کنیم هر آنچه را او دوست دارد انجام دهیم تا علاقه خود را به او نشان دهیم و خود را بیشتر به او نزدیک کنیم. با توجه به احادیث زیر بگویید برای اینکه رابطه دوستی خود را با خدا بیشتر کنیم، چه کارهایی را باید انجام دهیم.
 - خداوند، بنده گناهکار توبه کننده را دوست دارد.

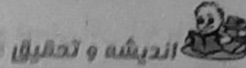
خداوند، انسان با حیای بردبار با عفتی را که پاکدامنی می‌ورزد، دوست دارد.

خداوند، رسیدگی به دلسوختگان و درماندگان را دوست دارد.

خداوند، کسی که جوانی‌اش را در اطاعت او بگذراند، دوست دارد.

خداوند، زیبایی و آراستگی را دوست دارد.

کتاب پاسخ همان سه عامل افزایش محبت به خدا (۱) پیروی از خدا (۲) دوستی با دوستان خدا (۳) بیزاری و دشمنی با دشمنان خدا

صفحه ۱۱۳ کتابچه

۱- برای تقویت دوستی خود با خداوند، از چه راه‌هایی می‌توان کمک گرفت؟

کتاب پاسخ: تفکر در آیات الهی، استفاده از مناجات و اشعاری که در حمد و ثنای خداست، دوستی با دوستان خدا و بیزاری از دشمنان خدا

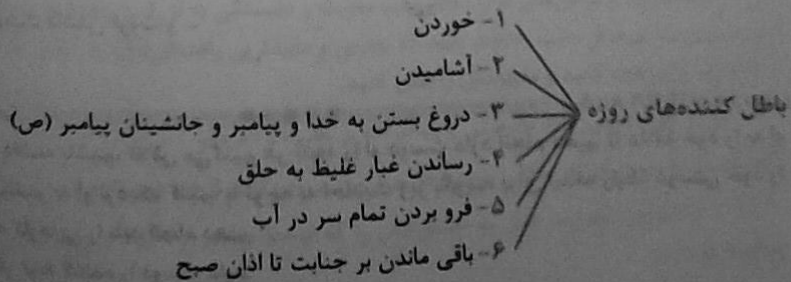
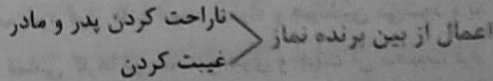
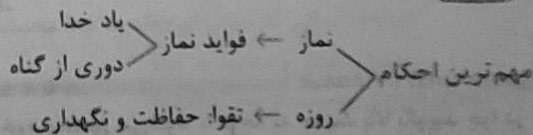
۲- برای تقویت بیزاری از باطل و بی تفاوت نبودن در مقابل باطل صفاتان چه می‌توان کرد؟

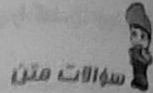
کتاب پاسخ: مبارزه کردن علیه باطل و باطل صفات و انجام کارهایی مثل نهی از منکر می‌توان این عمل را تقویت کرد

۳- چگونه می‌توان دریافت که در دوستی با خدا و دشمنی با بدی‌ها صادق هستیم؟

کتاب پاسخ: دوستی با خداوند آثار و تحلیاتی دارد که اگر این آثار موجود شود، انسان می‌تواند دریافت کند دوستی با خداوند صادق است. کسی می‌تواند بگوید با خدا دوست است که ببیند واقعاً دوستان خدا را هم دوست دارد همچنین از دستورات خداوند پیروی می‌کند و گناه انجام نمی‌دهد و بالاخره با کسانی که دشمن خدا هستند، دشمنی قلبی و عملی دارد.

یاری از نماز و روزه

۱- نماز، و نشانه ما به عهد خویش با خداست و در جامعه و خانواده‌هایی که نماز راه نیافته گویا وارد نشده است. **پاسخ:** خیمه - دین - وفاداری - اسلام

۲- مهم‌ترین فایده‌های نماز و روزه چیست؟ **پاسخ:** نماز (۱) یاد خدا (۲) دوری از گناه - روزه: تقوا

۳- تقوا چیست؟ **پاسخ:** به معنای «حفاظت» و «نگهداری» است. انسان با تقوا خود نگهدار است و خود را از گناه حفاظت می‌کند یعنی بر خودش مسلط است و زمام و لحام نفس خود را در اختیار دارد و نمی‌گذارد نفس با سرکشی او را در دره‌های هولناک گناه بیندازد.

۴- و مهم‌ترین راه‌ها برای کسب تقوا هستند. **پاسخ:** نماز و روزه

۵- نماز چگونه موجب کسب تقوا می‌شود؟ **پاسخ:** انسانی که پنج بار در طول روز نماز به پا می‌دارد، یاد خدا را در دل خود زنده می‌کند و حضور او را در جای جای زندگی احساس می‌کند. توجه به حضور خدا در زندگی نظارت او بر اعمال، موجب می‌شود تا انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند

۶- آیه زیر را ترجمه کنید و مفهومی را بیان کنید.

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿۲۵﴾

پاسخ: ترجمه: و نماز را بر پا دار، که نماز از کار زشت و ناپسند باز می‌دارد و قطعاً یاد خدا بالاتر است و خدا می‌داند چه می‌کنید

مفهوم: به اثرات نماز و اینکه یکی از راه‌های کسب تقواست اشاره دارد

۷- برخی شرایط انجام نماز در ایجاد اثرات مثبت در زندگی را بیان کنید.

پاسخ: - اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم، بی‌نظمی را از زندگی خود دور خواهیم کرد

- اگر در پنج نوبت با لباس و بدن پاکیزه به نماز بایستیم، آلودگی‌های ظاهری ما کمتر خواهد شد

- اگر شرط عصبی نمودن لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم، کمتر به کسب درآمد از راه حرام تمایل خواهیم بود

- اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه کنیم، به آن چه در مقابل خداوند قرار دارد توجه نخواهیم کرد

- اگر در رکوع و سجود، عظمت خدا را در نظر داشته باشیم، در مقابل مستکبران خضوع و خشوع نخواهیم کرد

- اگر عبارت «اهدنا الصراط المستقیم» را صادقانه از خداوند بخواهیم، به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست

- اگر عبارت «غیر المتضوب علیهم ولا الصالین» را با توجه بگوییم، خود را در رمره کسانی که خدا بر آنها حشم

گرفته یا راه را گم کرده‌اند، قرار نخواهیم داد

۸- چه اعمالی تأثیر نماز را از بین می‌برد؟ **پاسخ:** (۱) ناراحت کردن پدر و مادر (۲) غیبت کردن

۹- امام صادق (ع) در رابطه با ناراحت کردن پدر و مادر و نماز چه فرموده‌اند؟

پاسخ: فرزندی که از روی حشم به پدر و مادر خود نگاه کند - هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم

کرده باشند - نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست

۱۰- پیامبر اکرم (ص) در رابطه با غیبت چه فرموده اند؟ **پاسخ:** هر کس غیبت مسلمانی را کند، تا چهل روز نماز و روزه اش قبول نمی شود؛ مگر اینکه فرد غیبت شده، او را ببخشد.

۱۱- امام صادق (ع) در رابطه با قبولی نماز چه می فرمایند؟

پاسخ: هر کس می خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز، او را از گناه و ارتکاب باز داشته است یا نه به هر مقدار که نمازش سبب دوری او از گناه و منکر شود، این نماز قبول شده است.

۱۲- روزه چیست؟ **پاسخ:** خداوند انسان را به عملی راهنمایی می کند که اگر آن را به درستی انجام دهد، چنان تسلطی بر خود پیدا می کند که می تواند موانع درونی را کنار بزند و گام های موفقیت به سوی بزرگوارترین هدف های زندگی را به خوبی بردارد و این عمل، روزه است.

۱۳- مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش های دل است. **پاسخ:** روزه

۱۴- آیه زیر را ترجمه کنید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (البقره / ۱۸۴)

پاسخ: ترجمه: ای کسانی که ایمان آورده اید، روزه بر شما مقرر شده است همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند، مقرر شده بود باشد که تقوا پیشه کنید.

۱۵- برخی چیزهایی که روزه را باطل می کند چیست؟

پاسخ: خوردن و آشامیدن، دروغ بستن بر خدا و پیامبر و جانشینان پیامبر (ص)، رساندن عبار غلیظ به حقیق، بردن تامل سر درآیه باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح

۱۶- اگر کسی عمداً روزه نگیرد حکمش چیست؟

پاسخ: باید هم قضای آن را به جا آورد و هم کفاره بدهد؛ یعنی برای هر روز دو ماه روزه بگیرد (که یک ماه از پشت سر هم باشد) یا به شصت فقیر طعام بدهد (به هر فقیر یک مد) و این کار باید تا قبل از رمضان آینده انجام شود.

۱۷- شرط های روزه برای فرد مسافر کدامند؟

پاسخ: الف) رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ شرعی (حدود ۲۲/۵ کیلومتر) و مجموعه رفت و برگشت او بیشتر از ۸ فرسخ باشد.

ب) نخواهد کمتر از ده روز در جایی که سفر کرده، بماند. پس کسی که می خواهد ده روز و بیشتر در محلی که سفر کرده است، بماند، باید نمازش را کامل بخواند و روزه اش را هم بگیرد.

ج) برای انجام کار حرام سفر نکرده باشد. مثلاً اگر به قصد ستم به مظلوم یا همکاری با یک ظالم در ظلم او سفر کند، باید روزه اش را بگیرد. اگر فرزند یا نهی پدر و مادر به سفری برود که آن سفر بر او واجب نبوده است، باید نماز را تمام بخواند و روزه اش را بگیرد.

بهم و ترک درست اعمال زیر، انسان را در برابر چه گناہانی حفظ خواهد کرد؟

پاسخ

عبارات و اعمال نماز	مفکرات
۱- خواندن سوره توحید	۱- شرک و بت پرستی
۲- درود بر پیامبر در تشهد	۲- منافقان و دشمنان اسلام
۳- دعای قنوت	۳- دنیا پرستی
۴- حضور در نماز جماعت	۴- تفرقه و گستگی مسلمانان
۵- گفتن عبارت «ایاک نعبد»	۵- توکل به غیر خدا
۶- گفتن عبارت «ایاک نستعین»	۶- یاری از غیر خدا

رسول خدا (ص) می فرماید: «چه بسا روزه داری که جز گرسنگی و تشنگی چیزی نصیب او نمی شود» مقصود پیامبر گرامی از این سخن چیست؟

پاسخ یعنی این که فقط در ظاهر روزه است و کارهایی نظیر غیبت و دروغ و ... انجام می دهد که روزه را باطل می کند و چیزی جز همان نخوردن و نوشیدن است.

با مراجعه به رساله توضیح المسائل، عبارتهای زیر را تکمیل کنید.

- ۱ اگر روزه دار سهواً چیزی بخورد یا بیاشامد، روزه اش _____
- ۲ اگر روزه دار، چیزی را که لای دندانهایش مانده _____ روزه اش باطل می شود.
- ۳ روزه دار _____ عبار غلیظ و دود سیگار و تنباکو و مانند آنها را به حلقش برساند.
- ۴ اگر روزه دار، استفراغ عمدی نماید، _____

پاسخ

- ۱ باطل نمی شود
- ۲ عمداً فرو ببرد
- ۳ نباید
- ۴ روزه اش باطل است

اگر مسافر پیش از ظهر به وطنش یا به جایی که می خواهد ده روز در آنجا بماند، برسد، در چه صورتی باید روزه بگیرد و در چه صورتی نباید روزه بگیرد؟

اگر مسافری که صبح حرکت کرده است، بعد از ظهر به وطن یا به جایی که می خواهد ده روز بماند برسد، وظیفه اش چیست؟

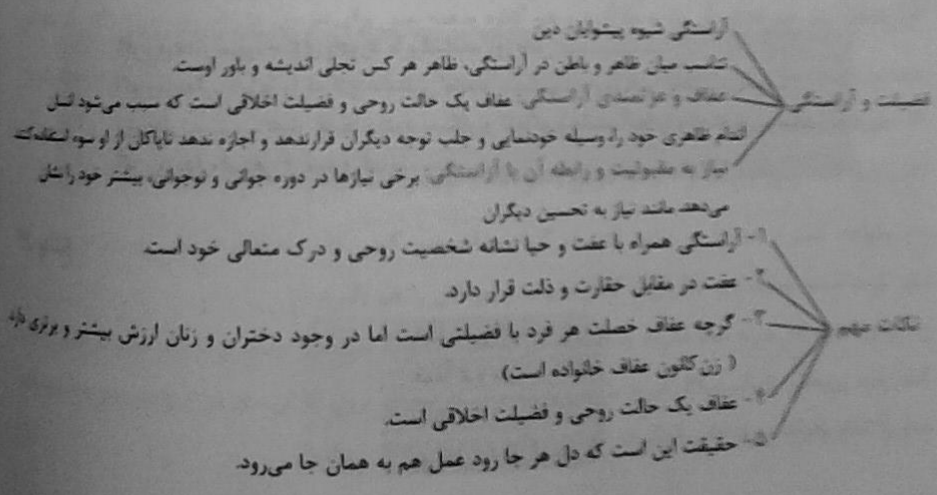
اگر کسی که روزه است، بعد از ظهر مسافرت کند، وظیفه اش نسبت به روزه آن روز چیست؟

اگر کسی که روزه گرفته پیش از ظهر مسافرت کند و بخواهد به بیش از چهار فرسخ برود، وظیفه اش چیست؟

که پاسخ

- چنانچه کاری که روزه را باطل می کند انجام نداده باید روزه بگیرد.
- نمیاید آن روز را روزه بگیرد.
- باید روزه بگیرد.
- نمیاید روزه بگیرد.

فضیلت آراستگی

۱- آراستگی
با باطنی است
۲- پیامبر است
که پاسخ
۳- امام صادق
که پاسخ
پوشیدن چپ
نشان دادن
۴- جایگاه
که پاسخ
۵- توصیه
که پاسخ
۶- عفاف
کنش رویها
کردن هر
نیازها عفاف
به برآورده
۷- تبرج
می شوند
«تبرج»
۸- ویژگی
وسيلة خا
از مق
۹- رابطه
روح آسا
عفاف آسا
۱۰- امام
بیاری ک

- ۱- آراستگی را تعریف کنید. **که پاسخ:** آراستگی به معنای مرتب و منظم کردن خود و بهتر کردن وضع ظاهری را می‌نامند.
- ۲- رابطه اسلام (ع) در رابطه با آراستگی چه می‌فرماید؟
که پاسخ: خدای تعالی دوست دارد وقتی بندگانش به سوی دوستان خود می‌روند آماده و آراسته باشند.
- ۳- امام صادق (ع) در رابطه با لباس زیبایی که پوشیده بودند در مقابل صحبت باز خود چه فرمود؟
که پاسخ: در آن زمان مردم در سخنی بودند، اما امروز ما در شرایط بهتری هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند. تفاوت آراستگی و زیبایی را دوست دارد و از نپرداختن به خود و خود را زودپوشه نشان دشمن می‌داند.
- ۴- جایگاه آراستگی در هنگام نماز از زمان امام صادق (ع) را بیان کنید.
که پاسخ: دو رکعت نماز با بوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.
- ۵- توصیه پیامبر برای آراستگی مردان چه بود؟
که پاسخ: سبیل و موهای بینی خود را کوتاه کنید و به خودتان برسید زیرا این کار بر زیبایی شما می‌افزاید.
- ۶- عفاف را تعریف کنید. **که پاسخ:** حالتی در انسان است که به وسیله آن خود را در برابر تشویش‌ها و تشویش‌های کنترل می‌کند تا بتواند در مسیر اعتدال و میانه‌روی پیش رود و از آن خارج نشود. یعنی در برآورده کردن هر یک از علایق و نیازهای درونی به گونه‌ای عمل نمی‌کند که بطور کامل در آن غرق شود و از دیگر نیازها غافل شود یا به طور کلی آن را کنار گذارد و به گوناگونی و تعریض دچار شود، بلکه در حد مطلوب و صحیح به برآورده کردن همه نیازها توجه دارد.
- ۷- ترویج را تعریف کنید. **که پاسخ:** برخی انسان‌ها در آراستگی و ایجاز وجود و مقبولیت، دچار تشویش می‌شوند، به گونه‌ای که در آراسته کردن خود زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن این حالت را «تبرج» می‌نامد و آن را کفری جاهلانه می‌شمارد.
- ۸- ویژگی‌های انسان عقیف را ذکر کنید. **که پاسخ:** ۱) به تبرج دچار نمی‌شود. ۲) زیبایی ظاهری خود را وسیله خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار نمی‌دهد و اجازه نمی‌دهد که به شخصیت انسانی او اهانت شود. ۳) از مقبولیت نزد همسالان و جامعه گریزان نیست و ...
- ۹- رابطه بین عفاف و آراستگی و پوشش به چه صورت است؟ **که پاسخ:** به همان میزان که رشته‌های عفاف در لوح انسان قوی و مستحکم باشد نوع آراستگی و پوشش او با وفاترتر می‌شود و به همان میزان که رشته‌های عفاف انسان ضعیف و گسسته می‌شود آراستگی و پوشش او سبک‌تر و جنبه خودنمایی به خود می‌گیرد.
- ۱۰- امام علی (ع) در رابطه با آراستگی چه می‌فرماید؟ **که پاسخ:** مبادا خود را برای جلب توجه دیگران بپوشانی که در این صورت ناچار می‌شوی با انجام گناه به جنگ خدا بروی.

۱۱- کدام صفت از ۱ تا ۵ در رابطه با نوع پوشش چه می فرماید؟
 که پاسخ: زنی نازک و بدن نما پوشیده را با چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دین است.
 ۱۲- روی مظهر خلقت است و این زیبایی هم مربوط به و هم مربوط به است.
 که پاسخ: جمال - باطن - ظاهر

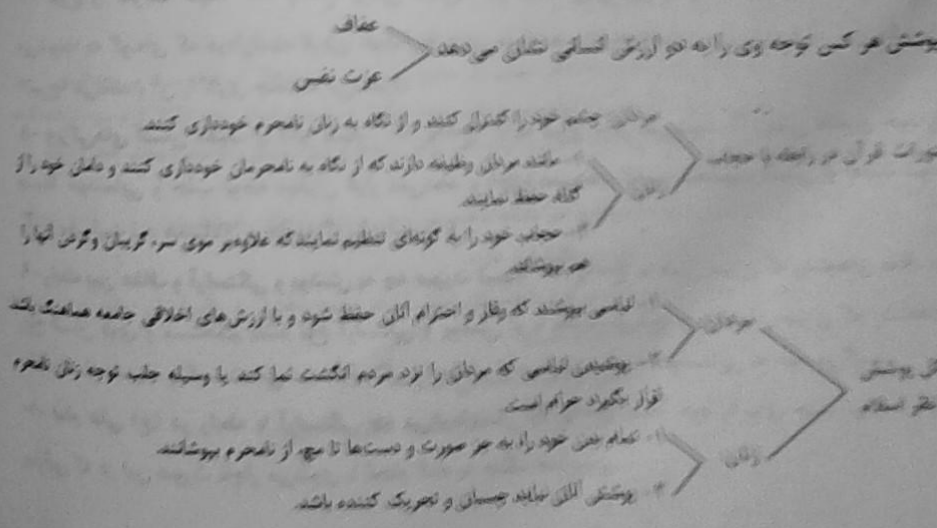
۱۳- چرا زیبایی زن پیشوازه معنوی برای ارتقا روحی و سرافراز است؟
 که پاسخ: احسانات لطیف زن که بیشتر زیبایی های عروسی وی است. با زیبایی ظاهر او عین نده است و همین نعمت پشتوانه مهمی برای ارتقا روحی و مرد و تحکیم خانواده است. از سوی دیگر، زنی کاکور، عفاخته خانواده است و همواره لباسی درونی او را به پاکدامنی و زانی فریبی خوانند. مجربا روح بزرگ او نمی رسد که بازنده خواسته های پست و حقیر ناپاکان شود.

سوره الفاتحه صفحه ۱۴۴ کتاب درسی
 با توجه به شکل پوشش های موجود در جامعه برای پسران و دختران، بگویند که کدامیک از آنها عفت و عزت افراد را بیشتر تضمین می کند؟
 که پاسخ: پوشش باطنی پوششی است که منظور کلی بدن انسان را از نامحرمین پوشانده تا شخصیت زن از عیب ها و بی احترامی و مفاسد اجتماعی محفوظ بماند. با توجه به آیات قرآن کریم و فرمایش ائمه معصومین (ع) بایستی پوشش های بدن را کلاً پوشاند و از نورس نامحرمین محفوظ داشت که چنانچه بهترین آنان برای زنان می باشد مردان نیز نباید لباس های محرک آبرو بپوشند و نباید از طریق پوشاک به خود نمایی اقدام نمایند.

سوره الفاتحه و تکوین صفحه ۱۴۵ کتاب درسی
 ۱- چه تفاوتی میان آزامتی و خودمعامی ظاهری است؟
 که پاسخ: در خودمعامی کورستی نفس و عز آزامتی سلامت نفس وجود دارد.
 ۲- چگونه با خودمعامی عفت آندی تکمیل می شود؟
 که پاسخ: آن گونه که باعث می شود افراد همسران و شاعران، به نسل به چشمه ای از همسرانی خود نگاه کنند و به شخصیت انسانی و با کرامت او توجه نمی کنند.

۱۴ نرس

زیبایی پوششیدگی

استفاده از ...
 زن به شکر ...
 پوشش زن ...
 حضور مؤثر ...
 سبب نمی کند ...
 مستورات قر ...
 که پاسخ مرد ...
 زن الف، مان ...
 رت و زیورآلان ...
 تبه ای تنظیم ...
 ۲- حدود حجاب ...
 که پاسخ نام ...
 نام صائق (ع) ...
 ۲- آیه زیر را ت ...
 یا آیهات الل ...
 فلا یؤذین ...
 که پاسخ: تو ...
 که ...
 ۲- نحوه پوشش ...
 که پاسخ: عر ...
 سلولین، پوشش ...
 (ن: الف) باید ...
 ب) پوش

- ۱- استفاده از چادر برای زنان در اولویت است
 - (۱) سبب حفظ هر چه بیشتر کرامت و منزلت زن می‌گردد.
 - (۲) توجه مردان نامحرم به حداقل می‌رسد.
- ۲- زن به شکرانه نعمت زیبایی که دارد باید
 - (۱) در حفظ زیبایی خود بکوشد.
 - (۲) از این نعمت برای استحکام بنیان خانواده بهره‌بردارد.
- ۳- پوشش زنان نه تنها آزادی و حضور مؤثر آنان را در جامعه سلب نمی‌کند بلکه به فرموده قرآن:
 - (۱) فعالیت‌های مفید و بدون زیان آنان را ممکن می‌سازد.
 - (۲) سلامت اخلاقی جامعه را بالا می‌برد.
 - (۳) حریم حرمت زن را حفظ می‌کند.
 - (۴) آرامش روانی او را افزایش می‌دهد.

سؤالات هفتن

- ۱- دستورات قرآن کریم در رابطه با عفاف و حجاب برای مردان و زنان را بیان کنید.

گه پاسخ: مردان: چشم خود را کنترل کنند و از نگاه به نامحرمان خودداری کنند و دامان خود را از گناه نگه دارند. زنان: الف) مانند مردان از نگاه به نامحرم خودداری کنند و دامان خود را از گناه حفظ کنند. ب) استفاده از زینت و زیورآلات نباید به گونه‌ای باشد که توجه نامحرمان را به خود جلب کند. ج) زنان باید حجاب خود را به گونه‌ای تنظیم کنند که علاوه بر موی سر، گریبان و گردن آنها را هم بپوشاند.
- ۲- حدود حجاب را از زبان امام کاظم (ع) و امام صادق (ع) بیان کنید.

گه پاسخ: امام کاظم (ع) چهره و دست تا مچ امام صادق (ع) آن چه زیر روسری قرار می‌گیرد، نباید آشکار شود، همچنین از مچ به بالا باید پوشیده شود.
- ۳- آیه زیر را ترجمه کنید و مفهومی را بیان کنید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَلزَّوْجِكِ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ

فَلَا يُؤْذِينَ الْاَحْزَابَ ۗ

- ۴- نحوه پوشش از نظر دین اسلام برای مردان و زنان را بیان کنید.

گه پاسخ: ترجمه: ای پیامبر، به زنان و دخترانت و به زنان مؤمن بگو پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند این برای آنکه به [عفاف] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند، بهتر است مفهوم: پوشش سبب عفاف و پاکی می‌شود.
- ۴- نحوه پوشش از نظر دین اسلام برای مردان و زنان را بیان کنید.

گه پاسخ: مردان: لباسی بپوشند که وقار و احترام آنان حفظ شود و با ارزش‌های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد. بنابراین، پوشیدن لباسی که آنان را نزد مردم انگشت نما کند یا وسیله جلب زنان نامحرم قرار گیرد، حرام است. زنان: الف) باید تمام بدن خود را به جز صورت و دست‌ها تا مچ از نامحرم بپوشانند. ب) پوشش آنان نباید چسبان و تحریک‌کننده باشد.

- ۵- نوع پوشش، تا حدود زیادی تابع و ملت‌ها و اقوام است. **پاسخ:** آداب - رسوم
- ۶- آیا حجاب زنان سبب آزادی و کاهش حضور آنان در جامعه می‌شود؟
پاسخ: خیر، بلکه سبب می‌شود تا حضوری مطمئن و همراه با امنیت داشته باشند و از نگاه ناهلانی که در جامعه حضور دارند، ایمن باشند. پس قانون حجاب کمک می‌کند تا جامعه به جای آنکه ارزش زن را در ظاهر قیافه وی خلاصه کند، به شخصیت، استعدادها و کرامت ذاتی وی توجه کند.
- ۷- حجاب در دیگر ادیان به چه صورت است؟ آیا فقط به دین اسلام تعلق دارد؟
پاسخ: ادیان الهی، در اصل و حقیقت یک دین هستند. مطابق با آیین یهود، زنان هنگام حضور در اجتماعات موی سر خود را می‌پوشاندند و به حجاب پایبند بودند. در مسیحیت، زنان می‌گوشیدند مانند حضرت مریم (ع) موی خود را بپوشاندند و با حجاب وارد جامعه شوند. زنان راهبه و قدیس یکی از کامل‌ترین حجاب‌ها را انتخاب کردند. زنان آیین زرتشت، با پوشش کامل در محل‌های عمومی رفت و آمد می‌کردند که حتی برخی مورخین بر این باورند که پوشش زنان ایران باستان چنان برجسته بود که می‌توان ایران باستان را منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان دانست.

اندیشه و تحلیل

- ۱- برای حضور سالم و عزتمند در جامعه، چه پیشنهادهایی برای مردان و زنان دارید؟
پاسخ: ۱) ایمان به خدا و زندگی پس از مرگ ۲) داشتن تقوا و پرهیزکاری ۳) آگاه بودن از فواید عفاف و بصرانی عفتی در جامعه ۴) نماز و عبادت و ذکر خدا ۵) ازدواج به موقع دختران و پسران ۶) کنترل نگاه ۷) حیانتن ۸) حجاب داشتن و پوشش مناسب ۹) عاقبت اندیشی ۱۰) امر به معروف و نهی از منکر ۱۱) تحکیم پیوند خانواده
- ۲- با اینکه پوشش بدن و حتی موی سر در دین حضرت مسیح (ع) یک امر پسندیده است، برخی جویع مسیحی نسبت به این موضوع بی‌توجه‌اند. به نظر شما، علت آن چیست؟
پاسخ: ۱) به علت سست بودن اعتقادات، دین در عرصه زندگی آنان وجود ندارد. دین محدود شده، روزهای یکشنبه و رفتن به کلیسا ۲) تحریف دین مسیحیت ۳) به خاطر مصلحت‌های سیاسی و سودهای اقتصادی ترویج بی‌بند و باری در آن کشورها و جوامع زیاد است.

پیشنهاد

- وضع جامعه اطراف خود را بررسی کنید و ببینید:
- ۱- رفتار پسران و مردان در جامعه چگونه باید باشد تا سلامت اخلاقی جامعه حفظ شود؟
پاسخ: دوری از: ۱) چشم‌چرانی ۲) خلوت با نامحرم ۳) شنیدن موسیقی‌های مبتذل ۴) بیگاری ۵) آرایش زننده ۶) دوستان ناباب ۷) دوستی‌های دختران و پسران و عشق‌های زود گذر
- ۲- حفظ حرمت دختران و زنان تا چه میزان به وضع پوشش آنان بستگی دارد؟
پاسخ: نتایج پوشش نامناسب: ۱) فساد اجتماعی به بار می‌آورد و گسترش دامنه فساد و فحشا و فرزند نامشروع و - از دردناک‌ترین نتایج آن است
- ۲) افزایش آمارهای طلاق و سست شدن پیوندهای خانواده
- ۳) نگاه ابزاری به زنان
- ۴) عدم امنیت و عزت نفس برای زنان به دلیل تحریک مردان به خصوص جوانان
- ۳- با دوستان خود مشورت کنید و ببینید که رعایت پوشش اسلامی توسط زن در هر یک از موارد زیر چه ثمراتی دارد. **پاسخ:** به عهده دانش‌آموز

جزوه های بیشتر (کلیک کنید) :

گام به گام رایگان دهم | | نمونه سوال دهم | | جزوه آموزشی دهم |

جهت دانلود جدید ترین مطالب بر روی پایه خود روی لینک های زیر کلیک کنید.

ابتدایی

اول ✓ دوم ✓ سوم ✓ چهارم ✓ پنجم ✓ ششم ✓

متوسطه اول

هفتم ✓ هشتم ✓ نهم ✓

متوسطه دوم

دهم ✓ یازدهم ✓ دوازدهم ✓